

Compostela

¡Rehabilita con enerxía!

Conferencia 1.1.

“O catálogo de protección das Arquitecturas e elementos construtivos da cidade histórica de Santiago”

Adrián Martín Prieto. Arquitecto en Aestudio Arquitectura
www.aestudio.es

2013 Premio “Mellor Obra Novel nos XV Premios do COAG” pola Reforma da Facultade de Dereito da Universidade da Coruña

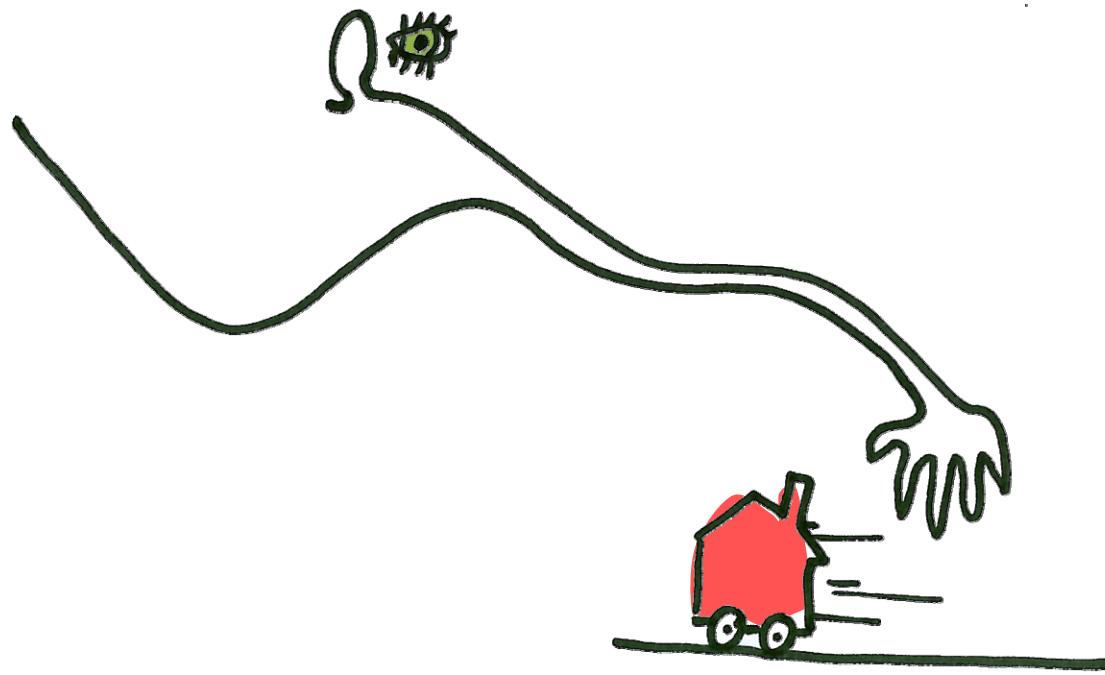
2008-10 Arquitecto en prácticas na Oficina Técnica do Consorcio de Santiago

2007-08 Arquitecto no Servizo de Arquitectura da Universidade da Coruña

2007 Premio Extraordinario Fin de Carrera da Xunta de Galicia

A **eficiencia enerxética** é o factor clave á hora de determinar o grao de habitabilidade e sostenibilidade da cidade histórica.

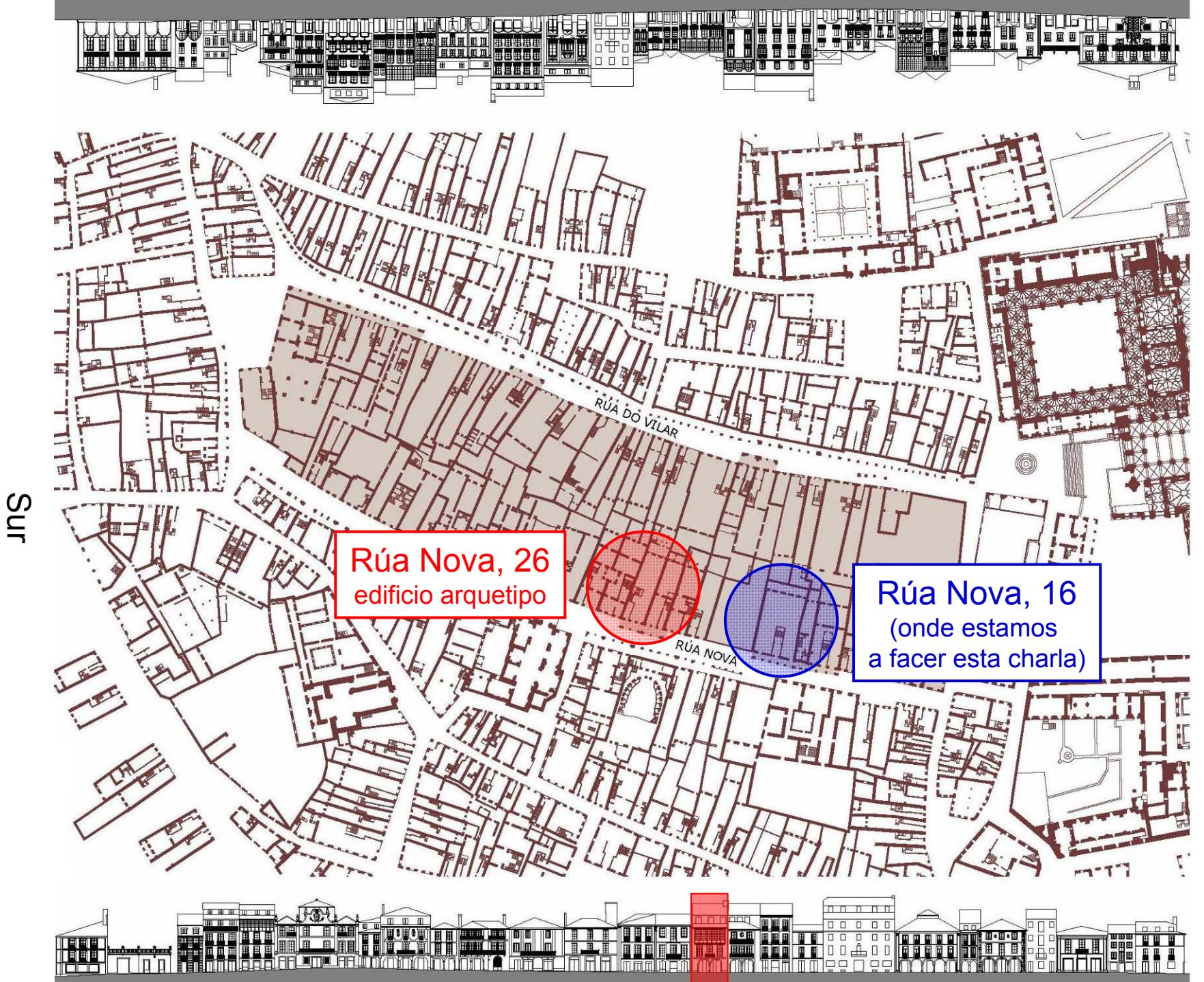
criterios de intervención sobre o Patrimonio de carácter ambientalista

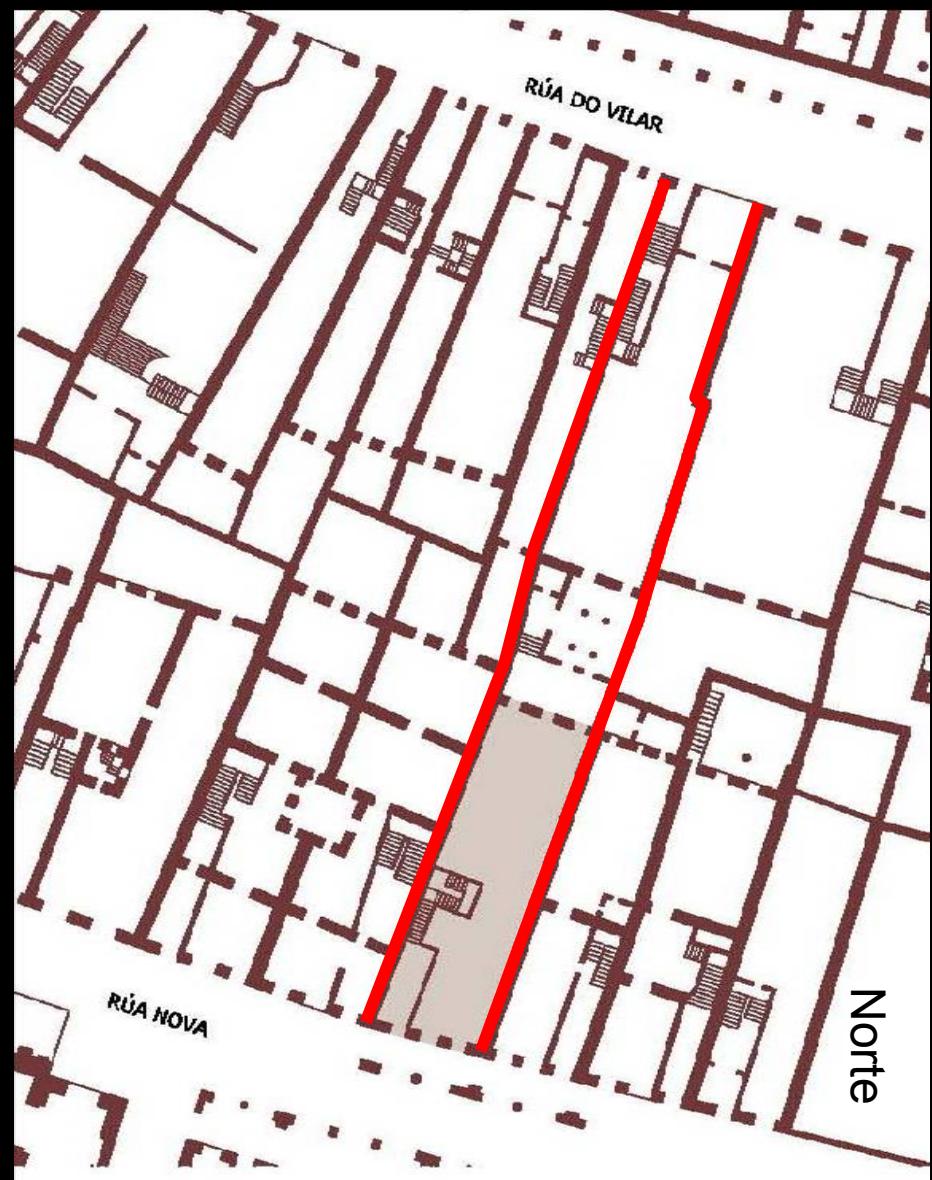
VS

Ióxica das arquitecturas preindustriais baseadas na optimización de recursos

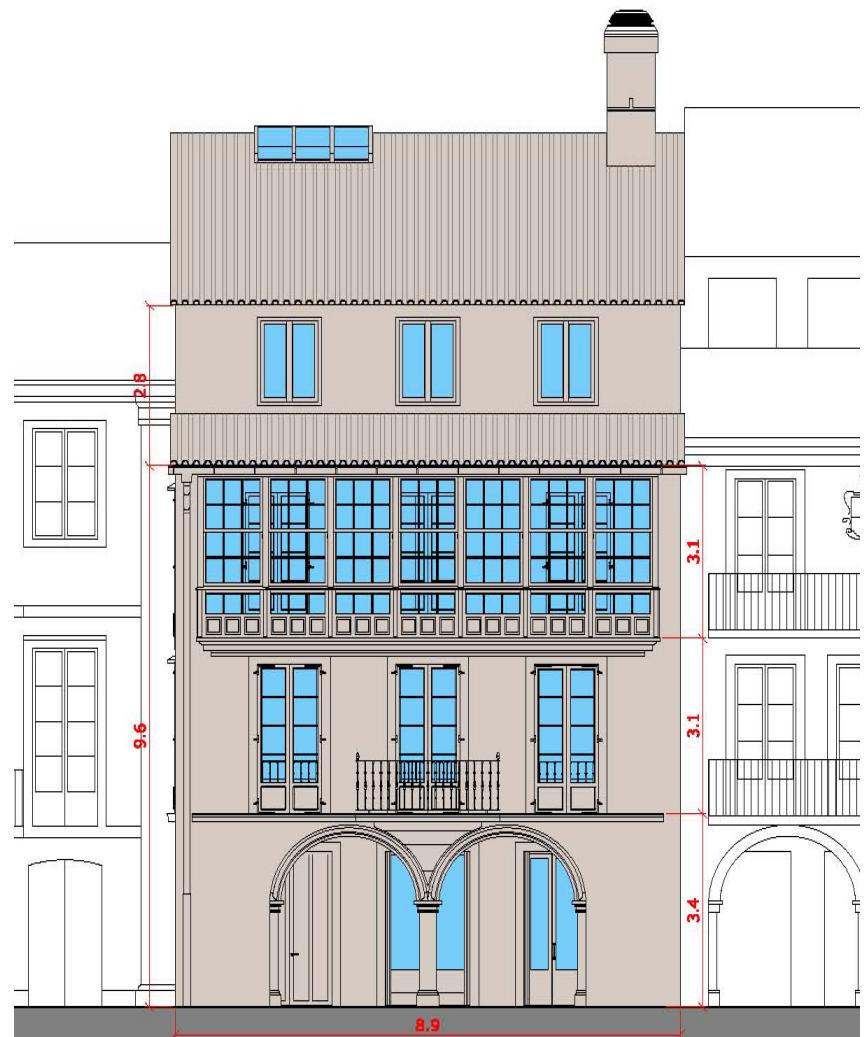

distrito
estudiado

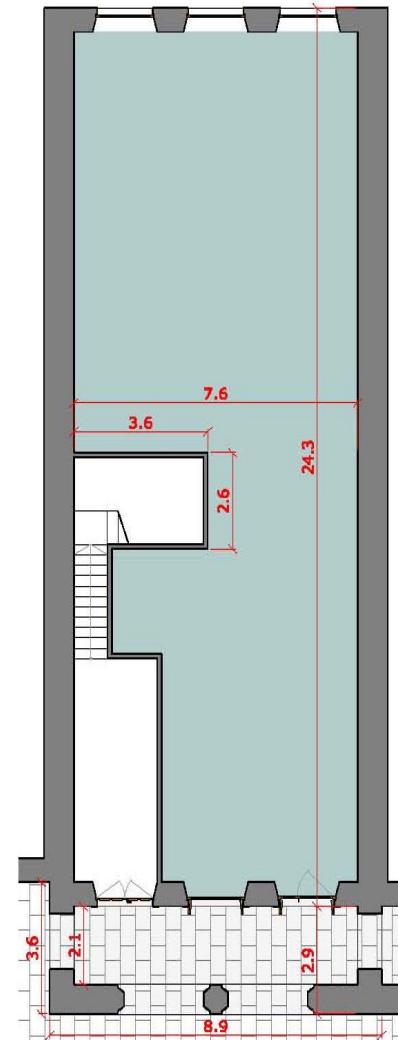

ENTRE GROSOS MUROS MEDIANEIROS DE PEDRA

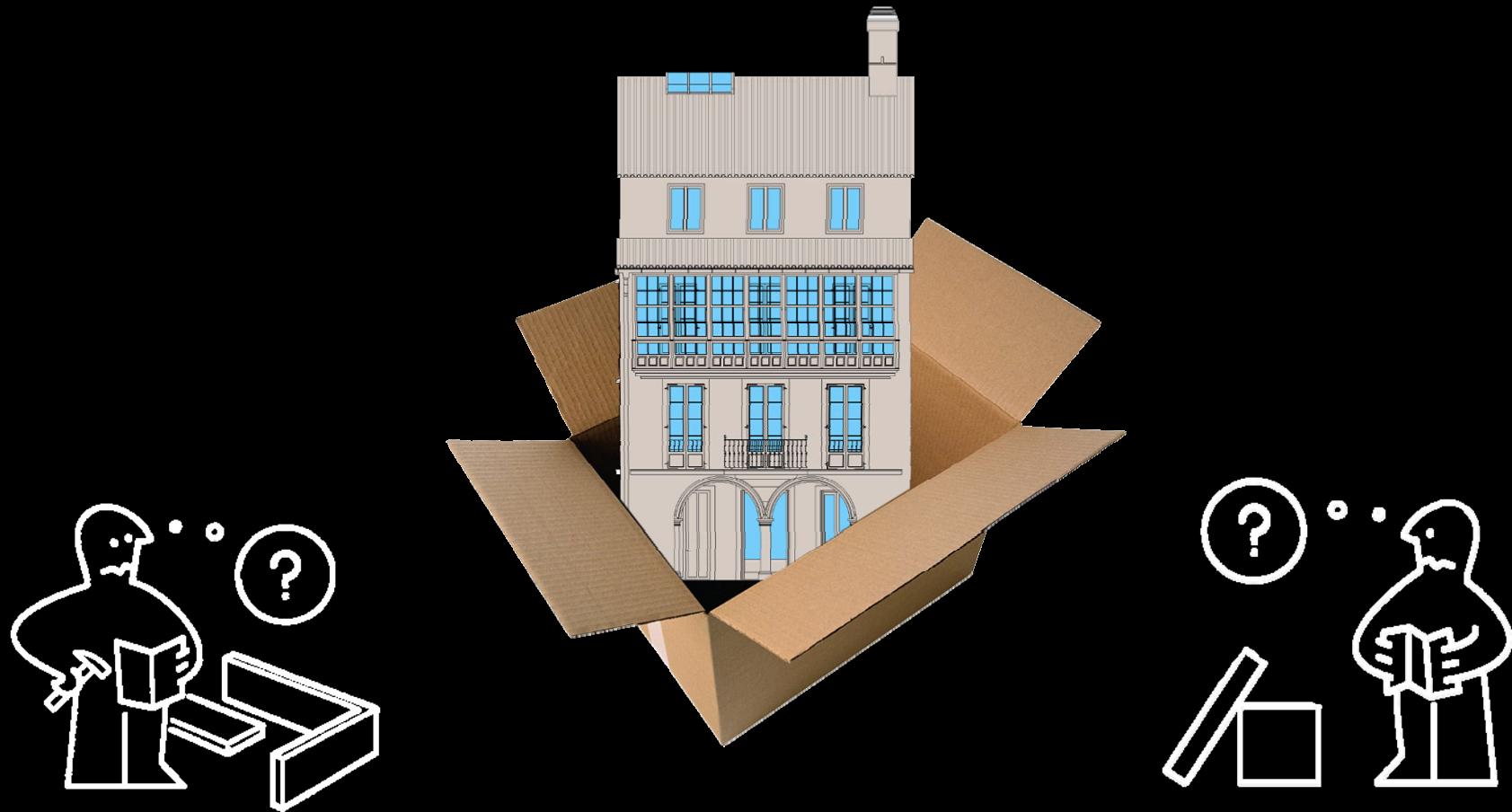

alzado

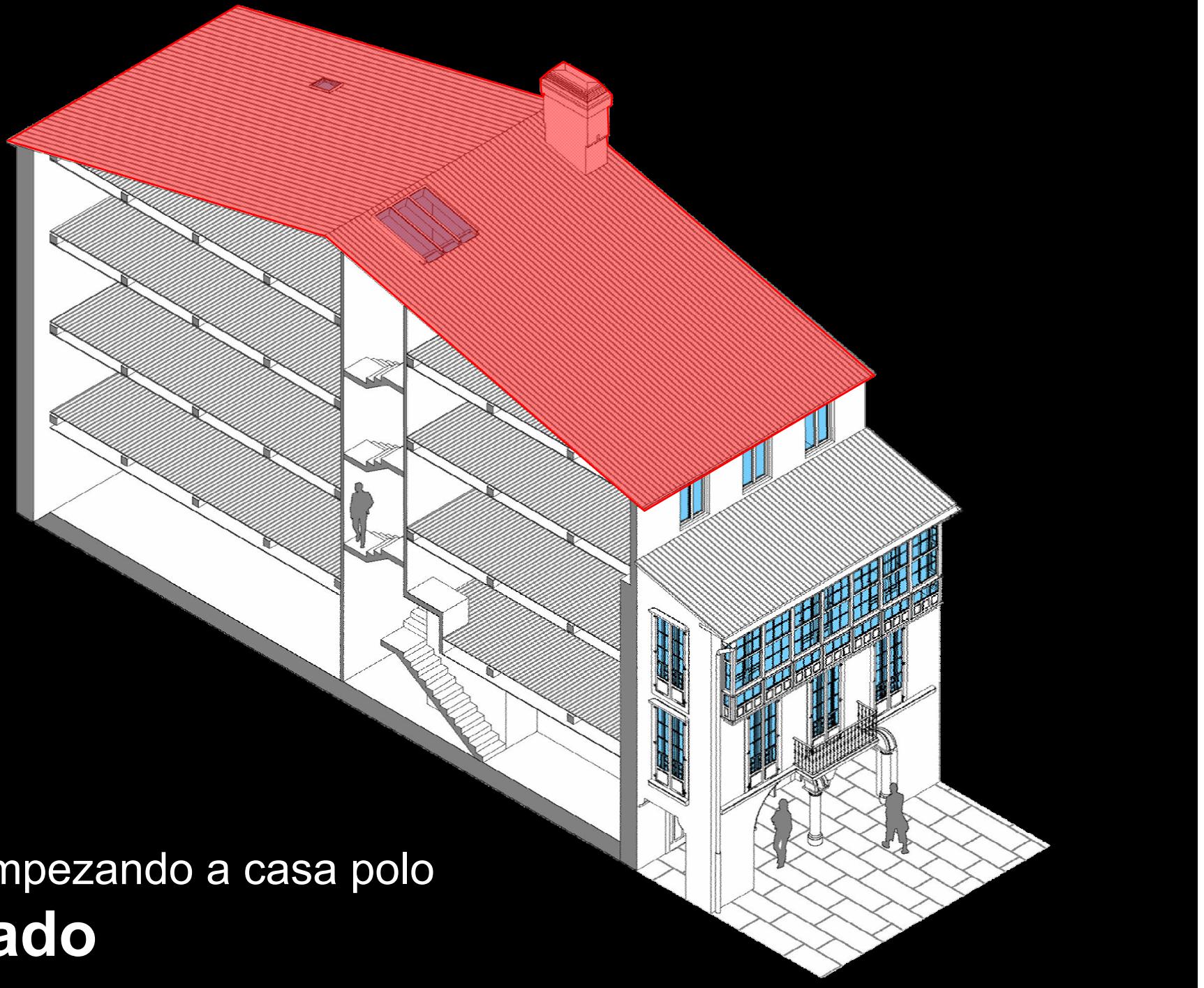
planta

RÚA NOVA, 26, EDIFICIO ARQUETIPO (máis non edificio promedio)

manual de uso e mantemento dun **edificio histórico**

01 Empezando a casa polo
tellado

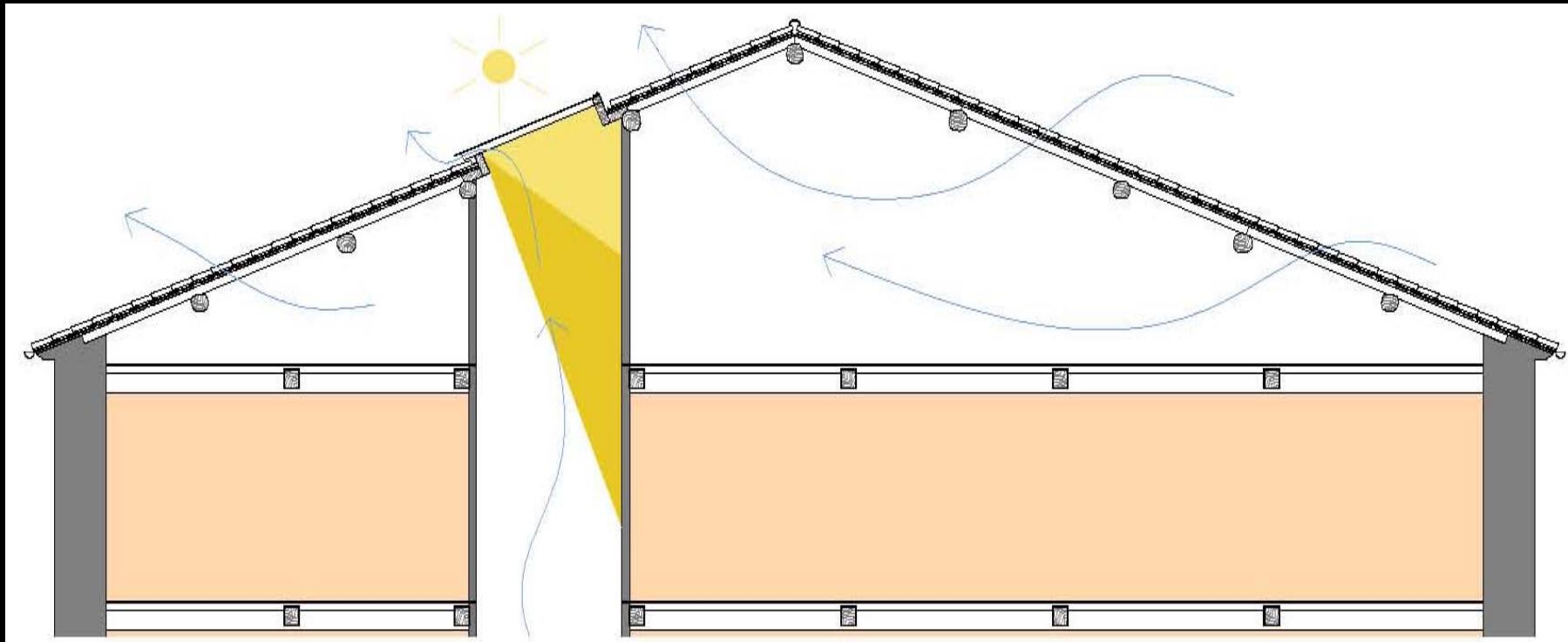

datos estatísticos da mazá analizada Rúa Nova – Rúa do Vilar

	SUPERFICIE (m2)		
	SÓLIDO	OCOS	ESTADÍSTICA (%)
fachada (sen soportais)	7012,85	1745,86	24,90
fachada (soportal 1º plano)	724,98	410,48	56,62
fachada (soportal 2º plano)	724,98	179,43	24,75
fachada (tras galería)	160,06	77,46	48,39
fachada (bufarda)	332,70	66,58	20,01
cuberta (velux)	14514,00	77,25	0,53
cuberta (lucernario)	14514,00	638,00	4,40
cuberta (patio int. aberto)	14514,00	366,00	2,52

7.012 m² de fachada

14.514 m² de cuberta

Espazo non habitable baixo cuberta
(o fallado de toda a vida vaia)

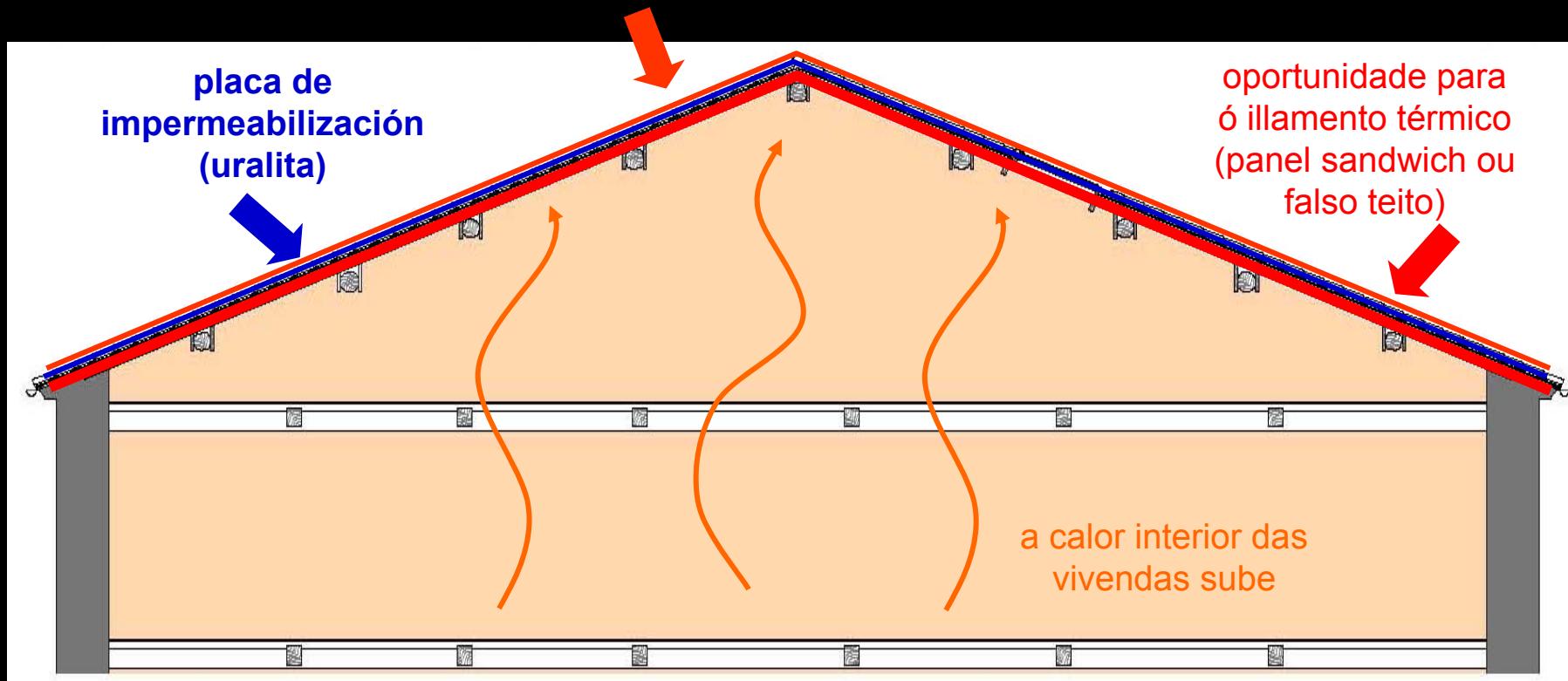
espazo moi ventilado que funciona como un amortiguador térmico

necessidade de mantemento

...e tella que por algo
é un “tellado”

Espazo habitable baixo cuberta
(aproveitando o fallado para fazer un “átilo”)

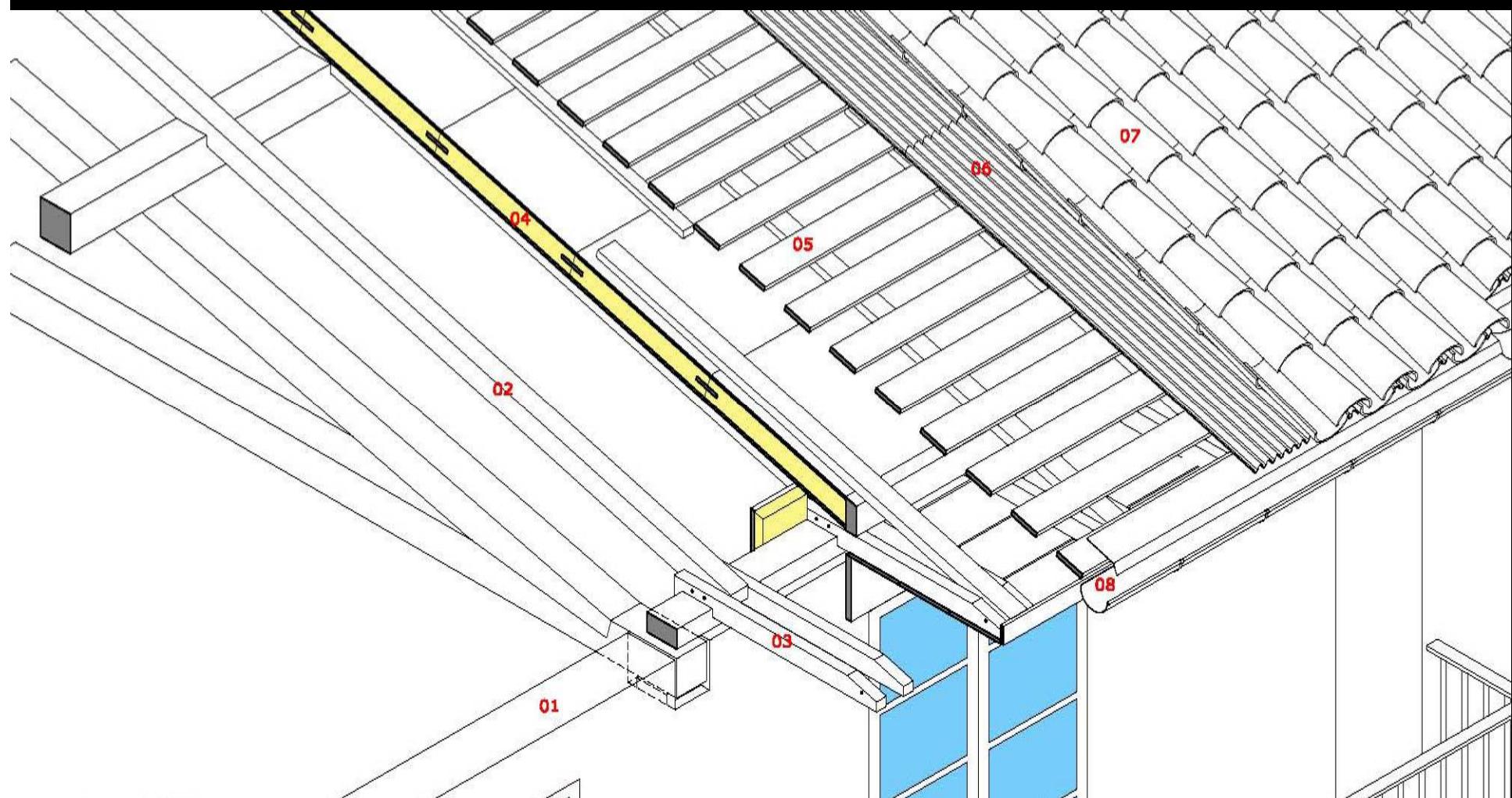

espazo baixocuberta habitable

colocación de panel sandwich
con aislamiento térmico

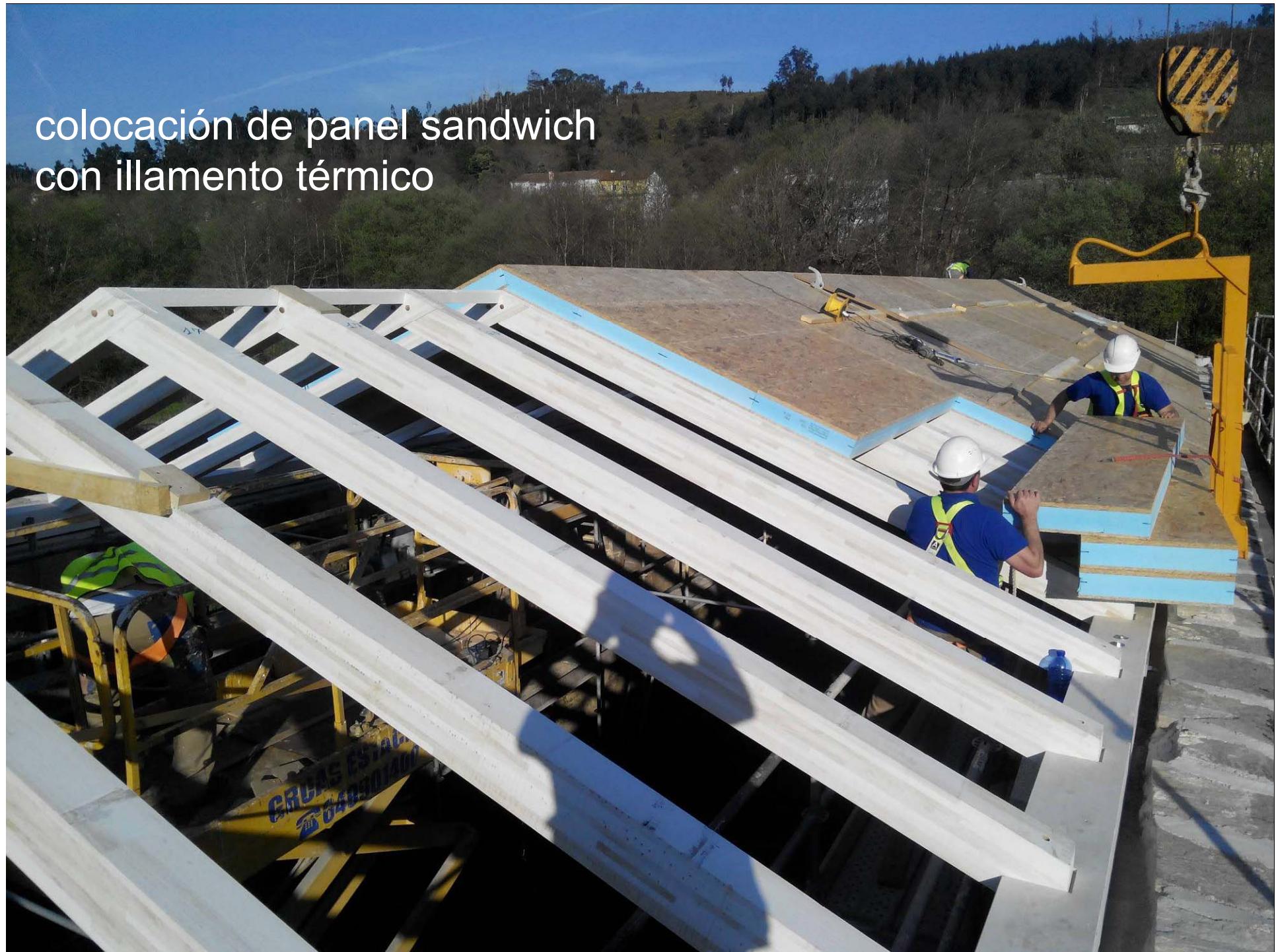
Solución construtiva para unha cuberta ben illada e impermeabilizada

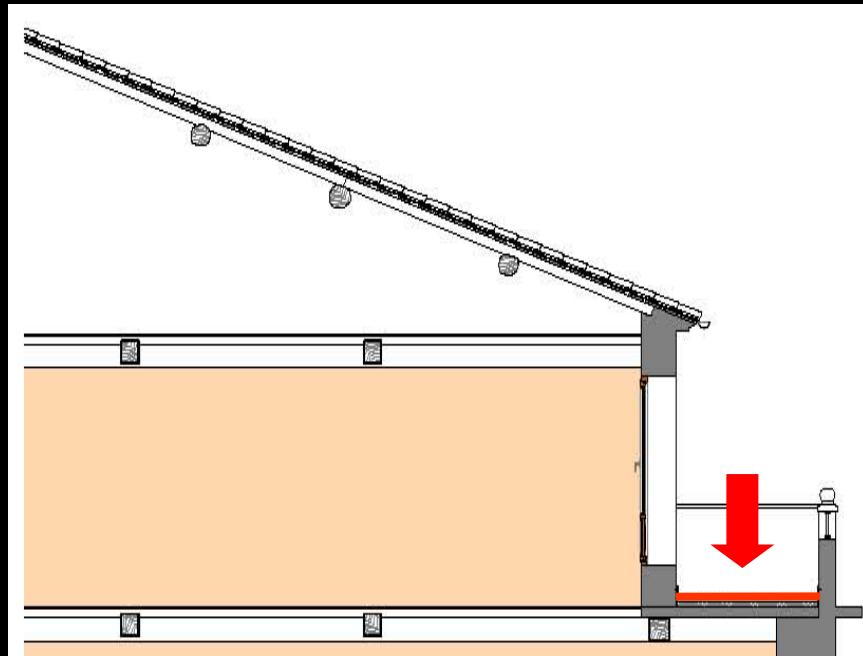
bufarda en espazo baixocuberta habitable

colocación de panel sandwich
con illamiento térmico

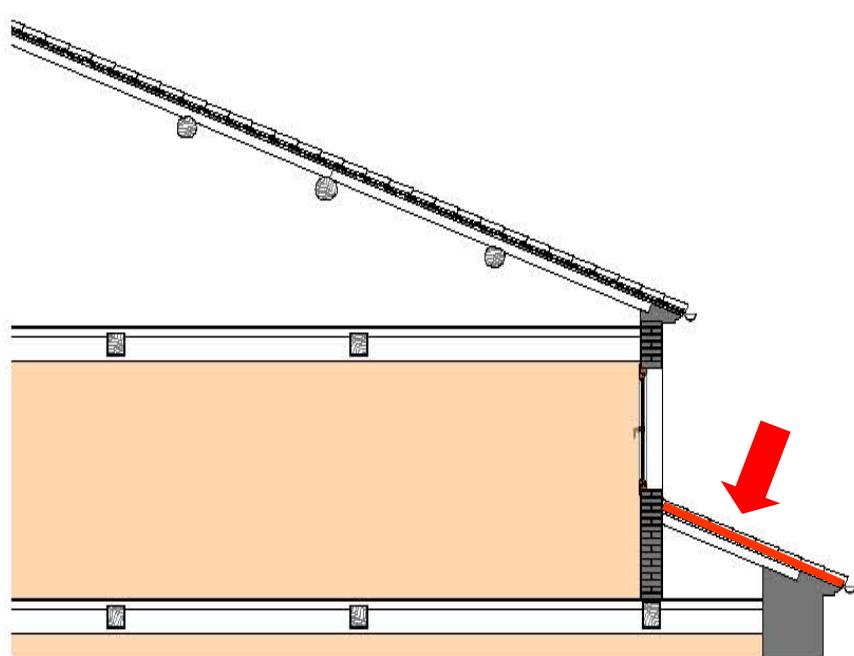

falso teito baixo cuberta con illamento térmico

terrazza

tellado

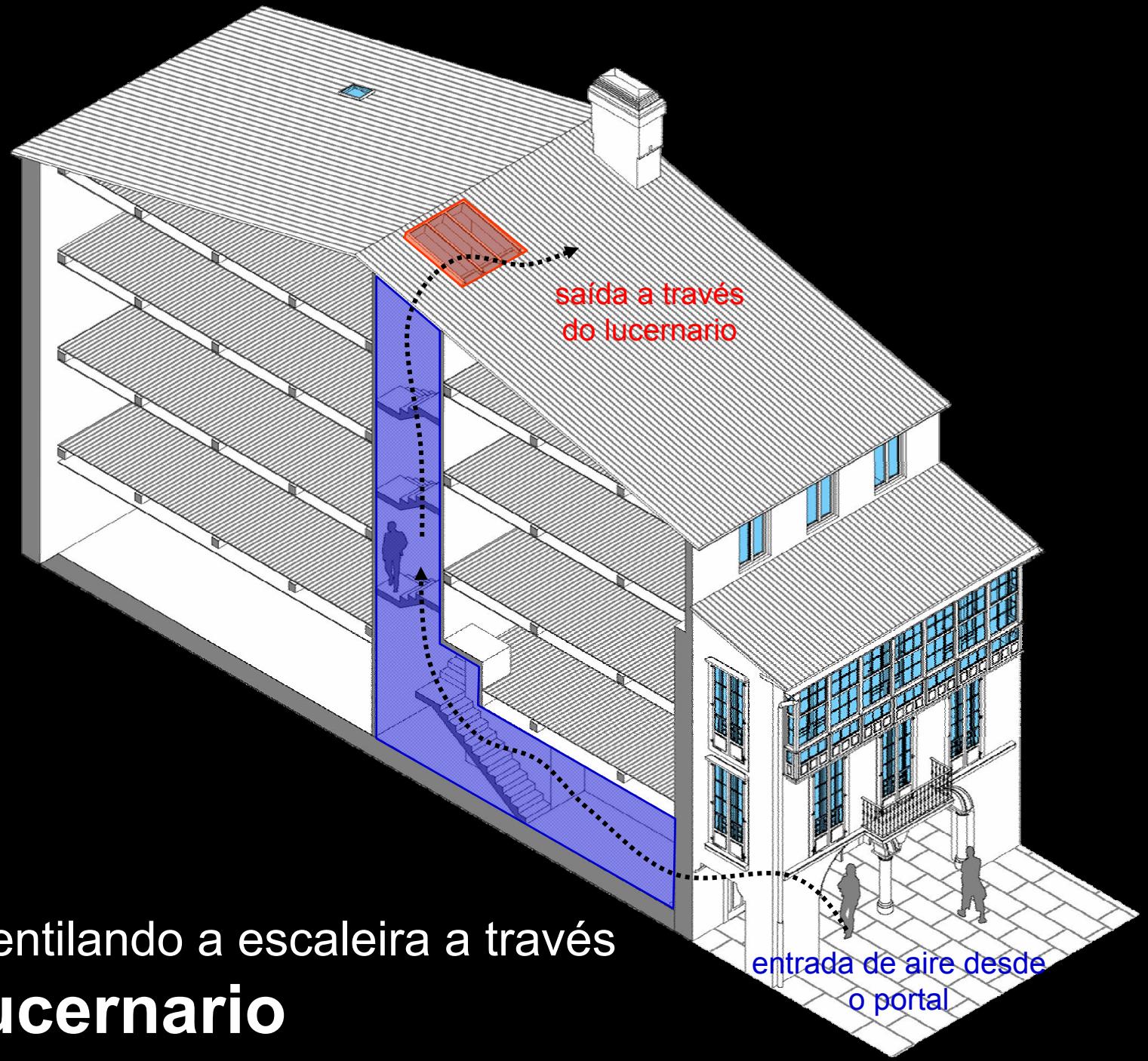
Espazo habitable retranqueado respecto da fachada

terraza

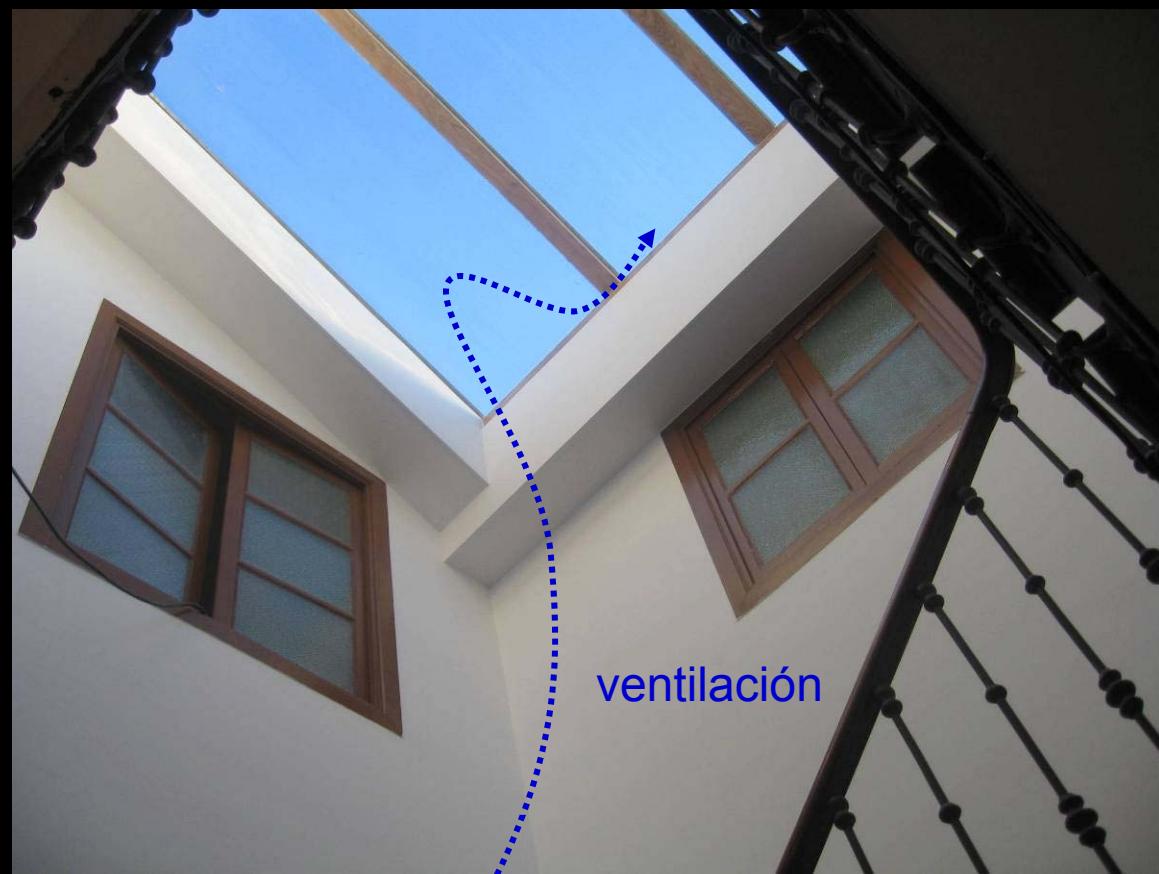
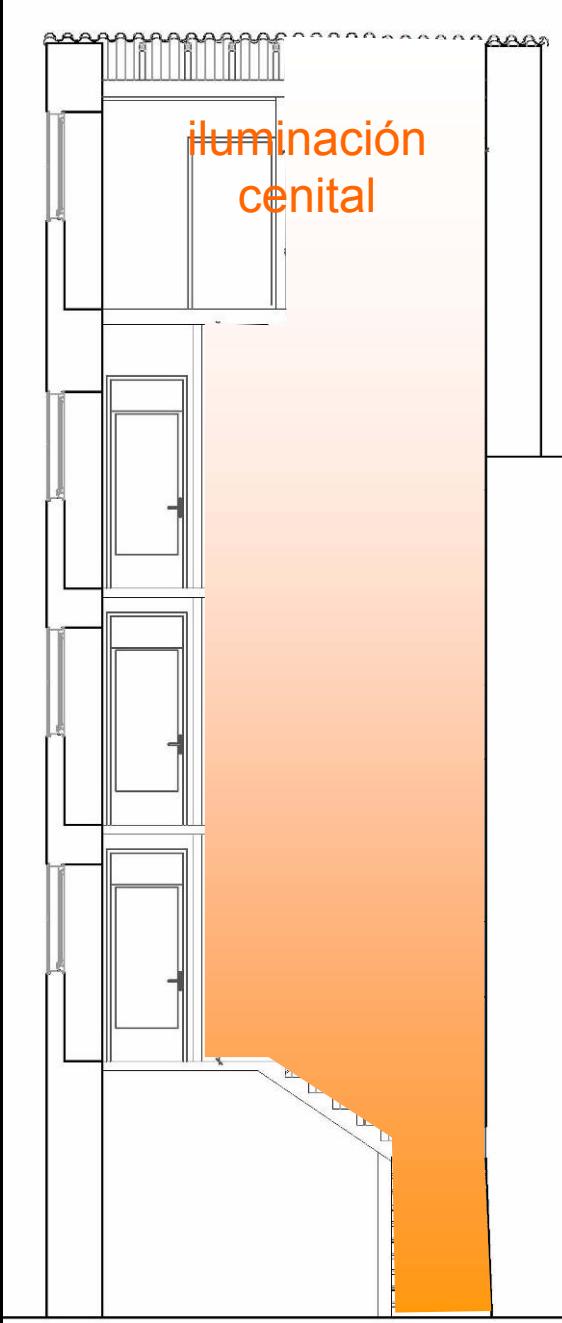

tejado

02 Ventilando a escala a través
do **lucernario**

entrada de aire desde
o portal

Elemento fundamental no **METABOLISMO** do
edificio histórico
- ventilación = respiración
- iluminación = fotosíntese

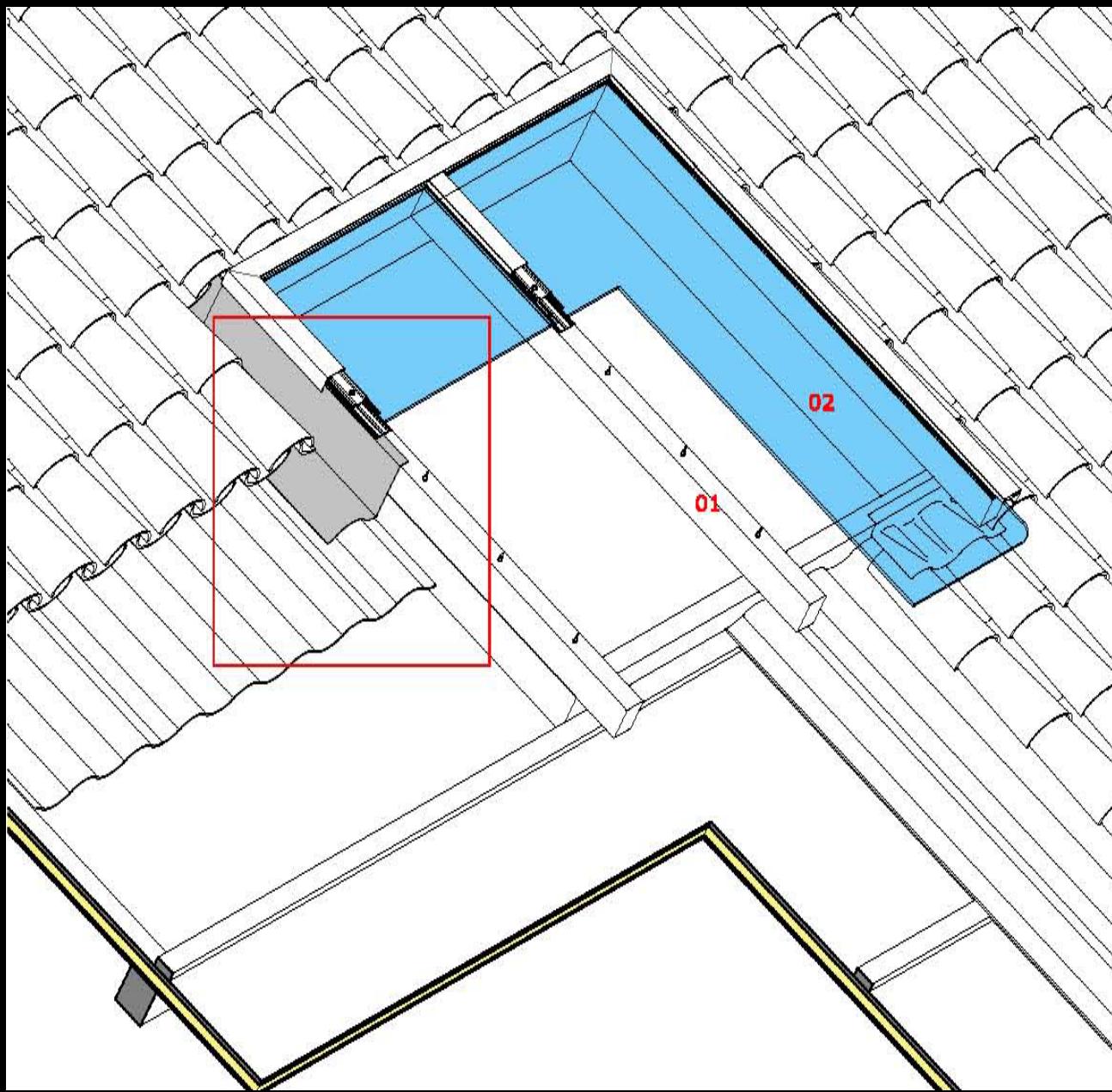
iluminación natural diurna = eficiencia enerxética

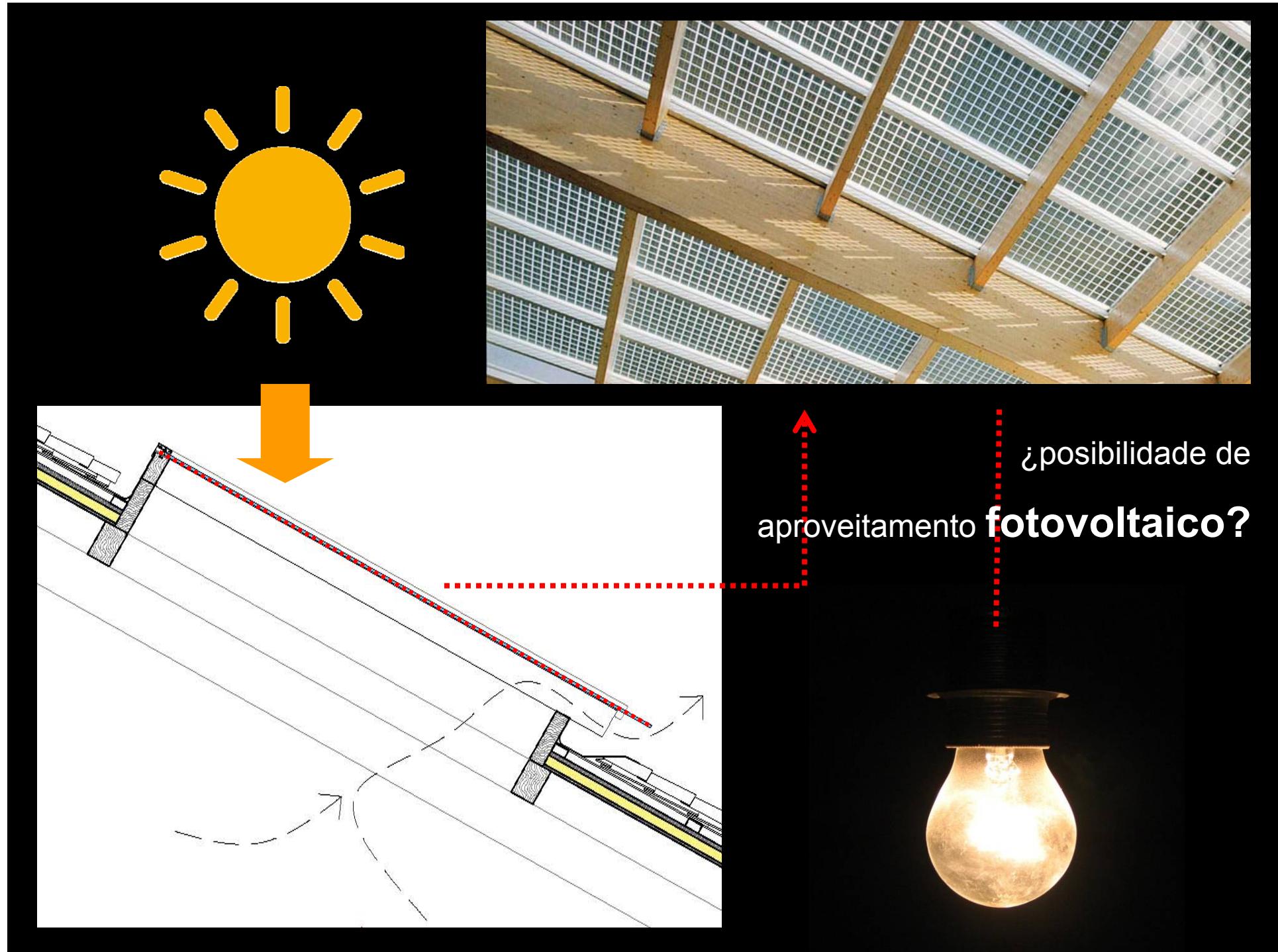
antes

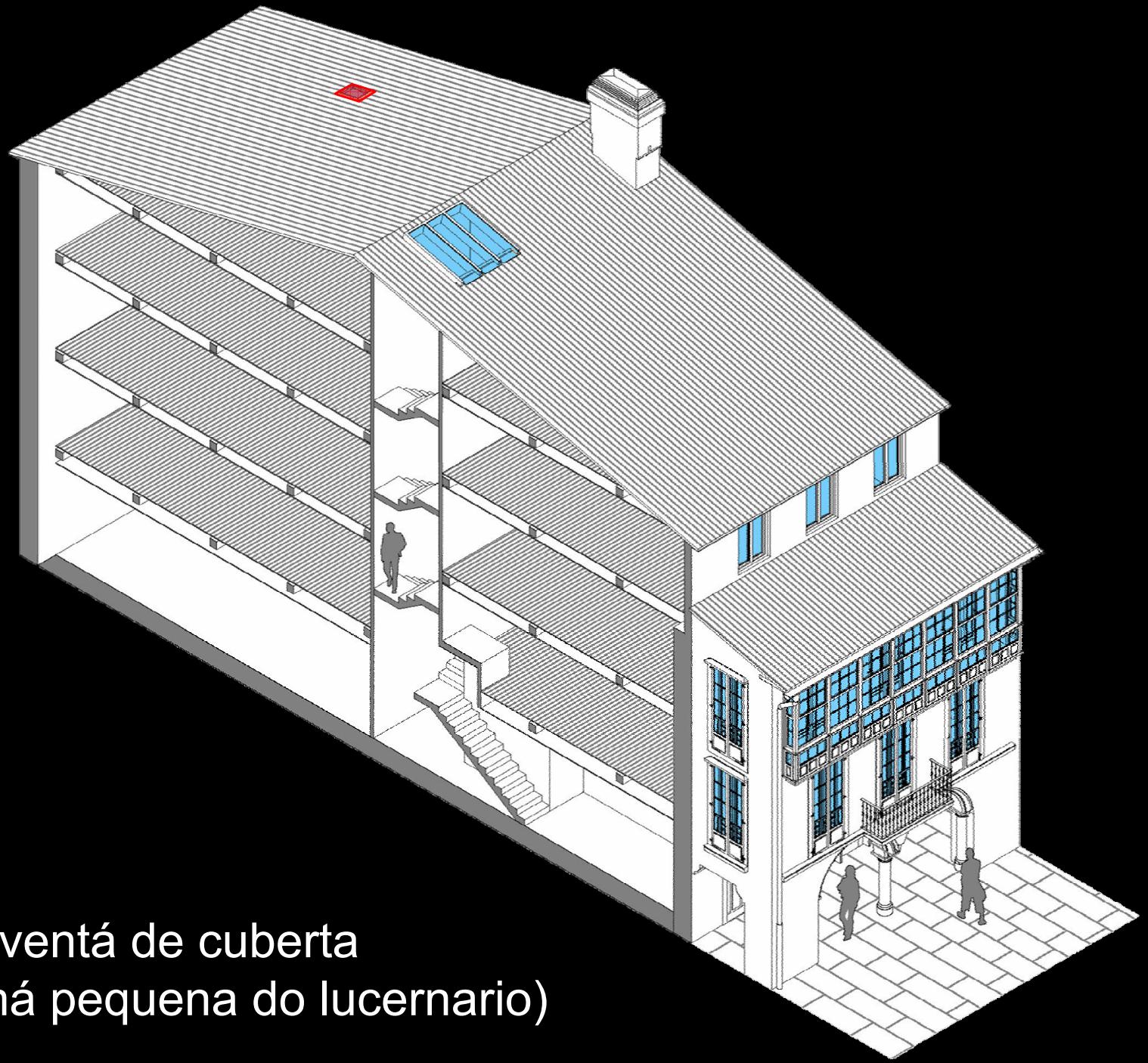

despois

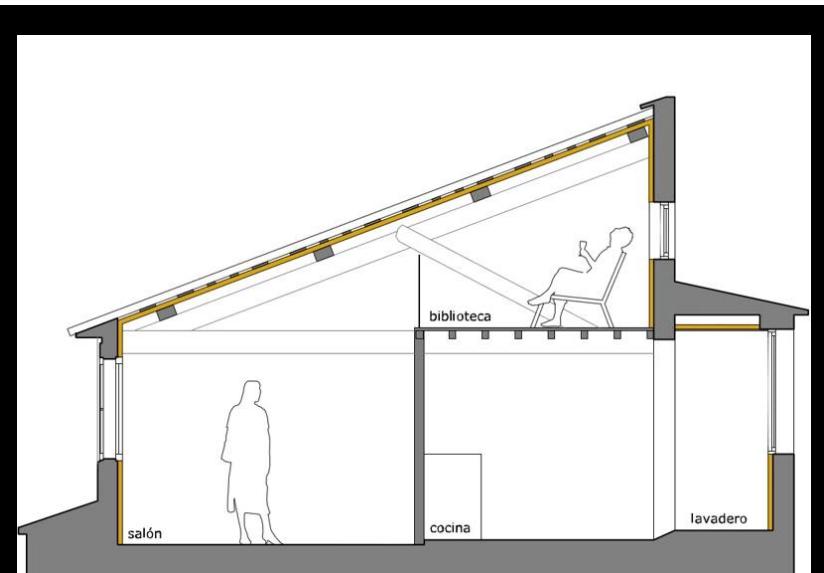

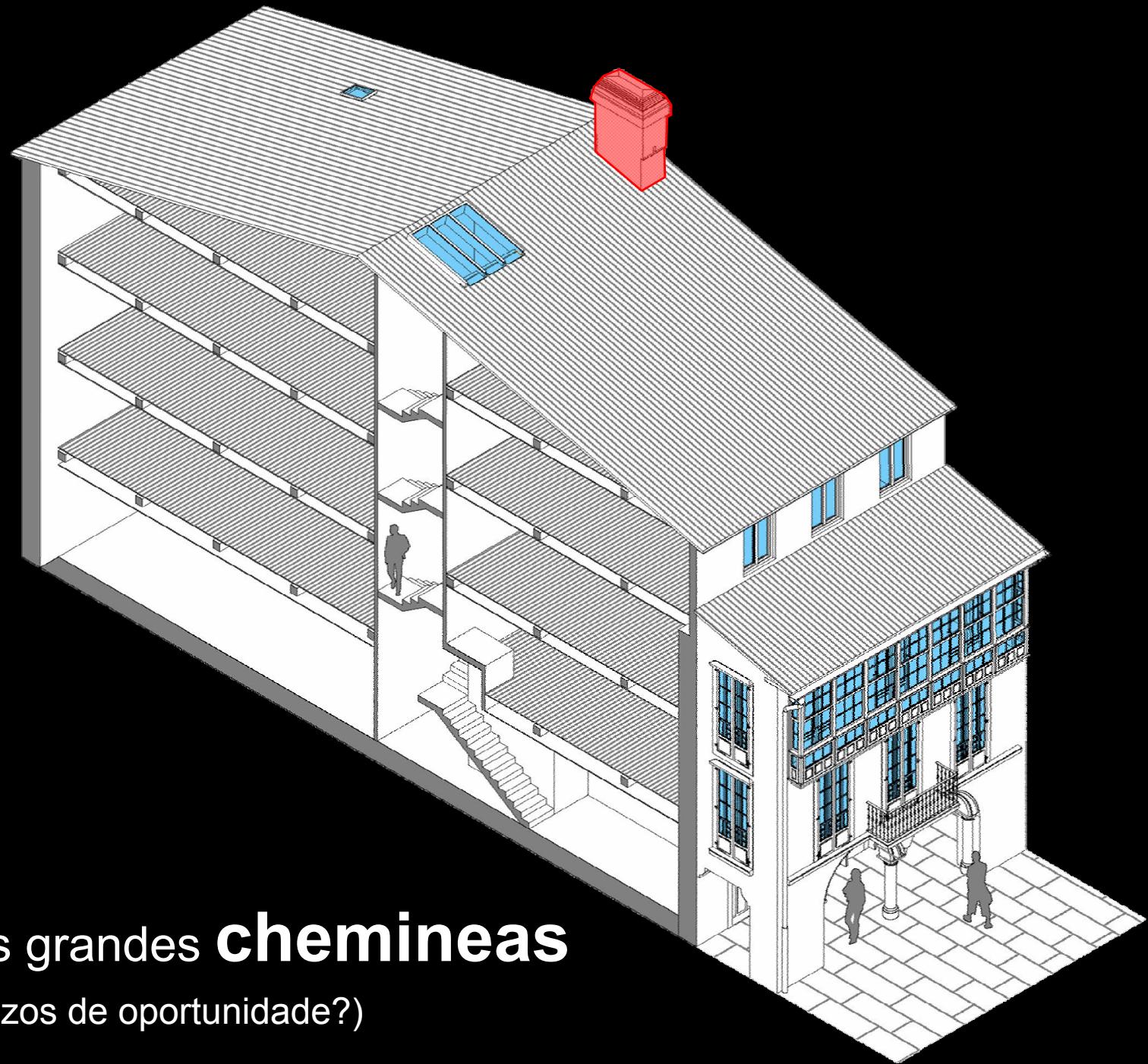

03 A ventá de cuberta
(a irmá pequena do lucernario)

Iluminación natural + ventilación
natural controlada
saída para mantenimiento de cubierta

05 As grandes **chamineas**

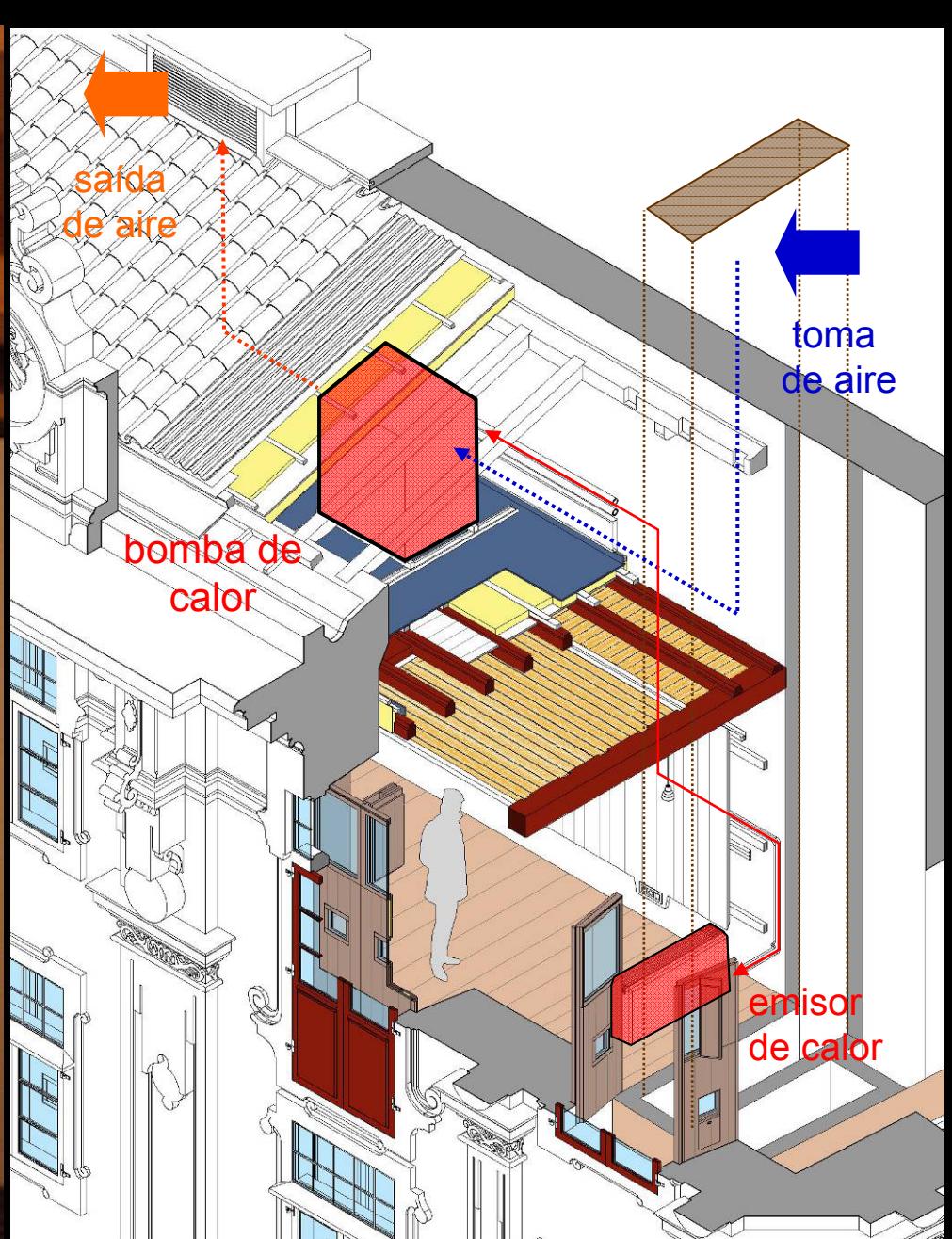
(¿espazos de oportunidade?)

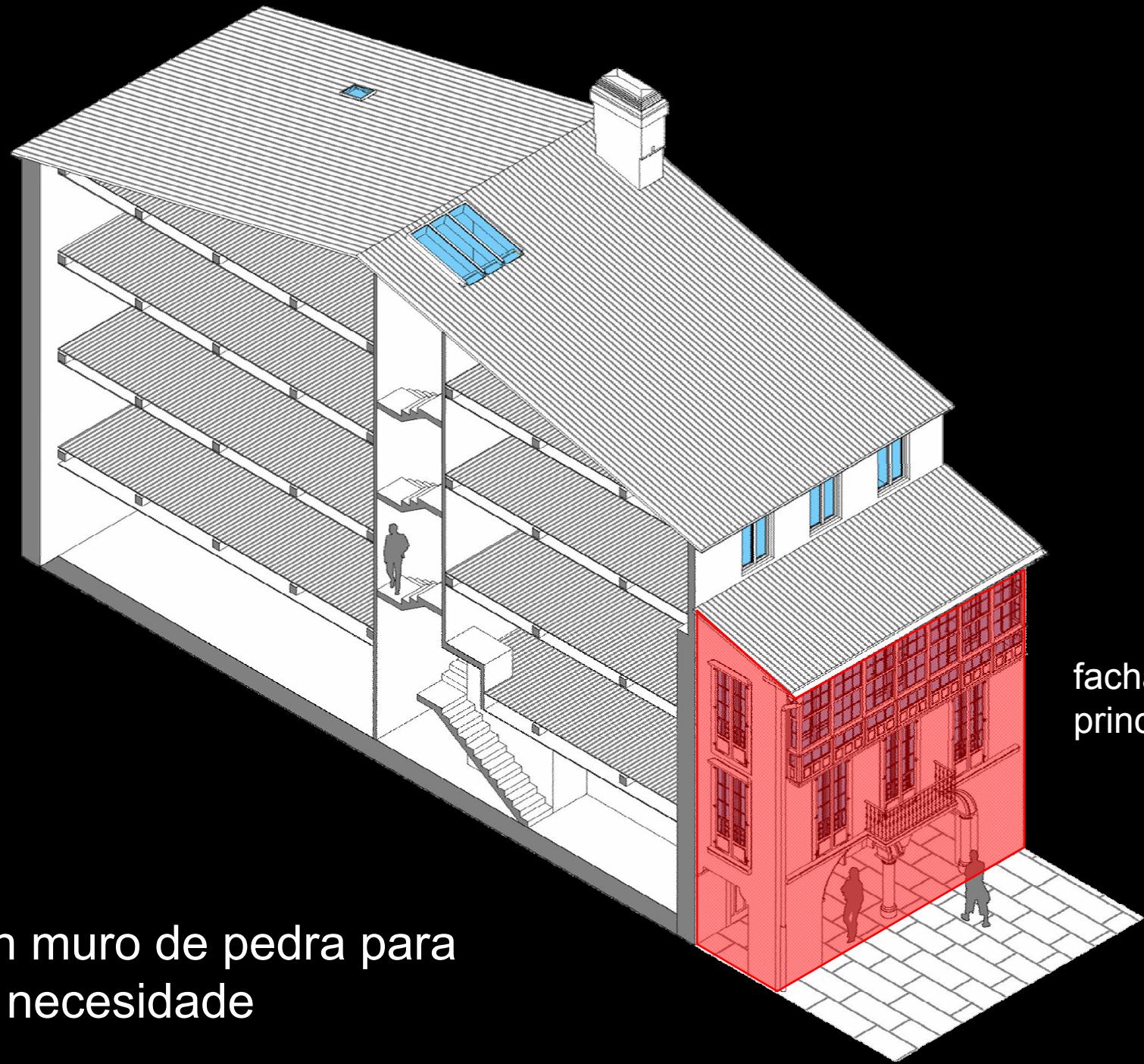

¡cacho
cheminea!

espazo de oportunidade para a bomba de calor

04 Un muro de pedra para
cada necesidade

gran espesor – enorme inercia térmica

sillería

mampostería

2.716 m³

volume de aire habitable

CUESTIÓN DE INERCIA TÉRMICA

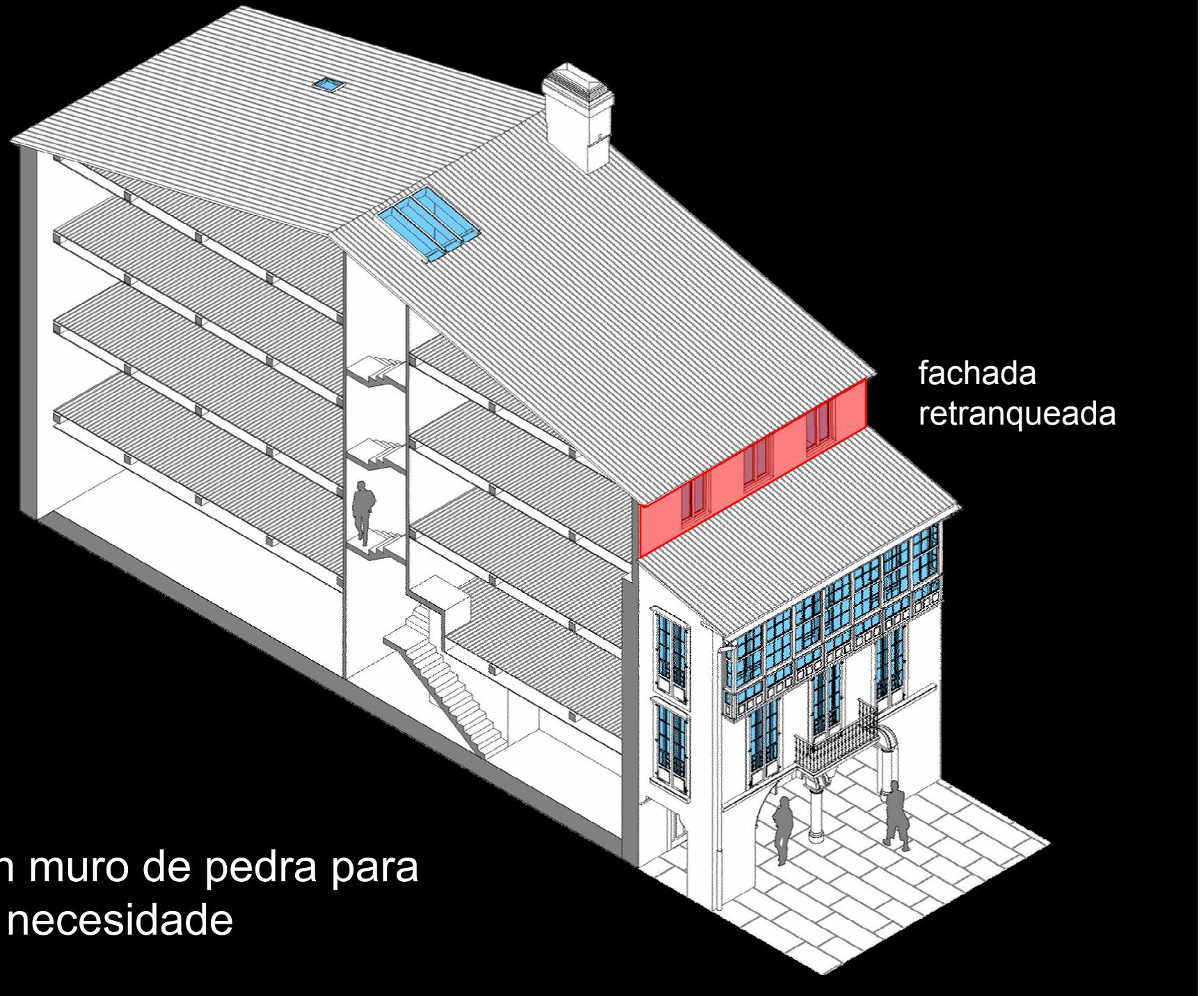
657 m³

pedra

0,80 m³

12 habitantes

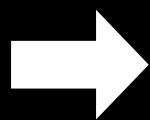

04 Un muro de pedra para
cada necesidade

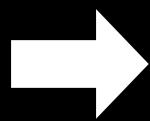

muro de perpiaño

pouca inercia térmica
possibilidade de illamento térmico

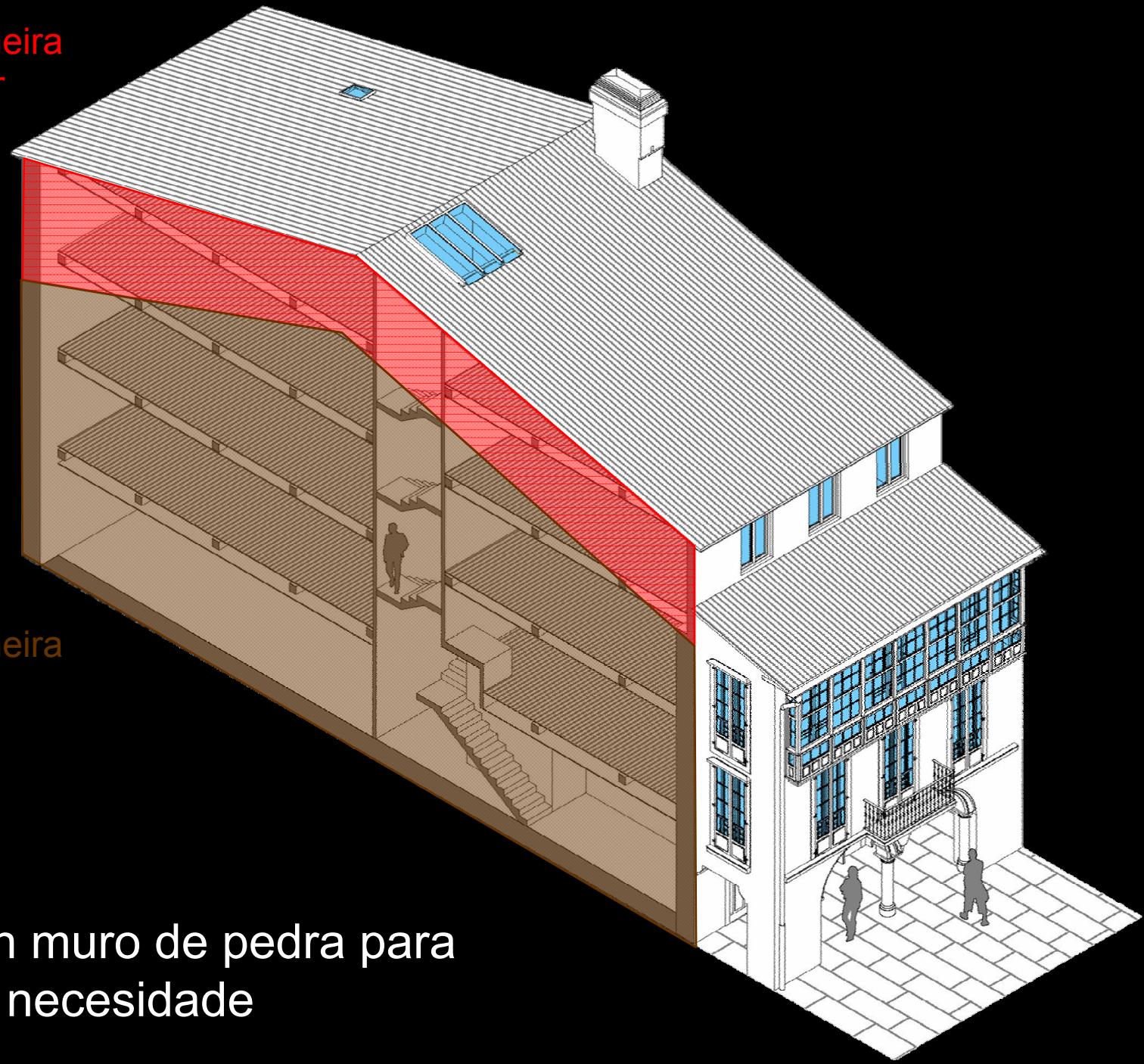
cerramento de madeira

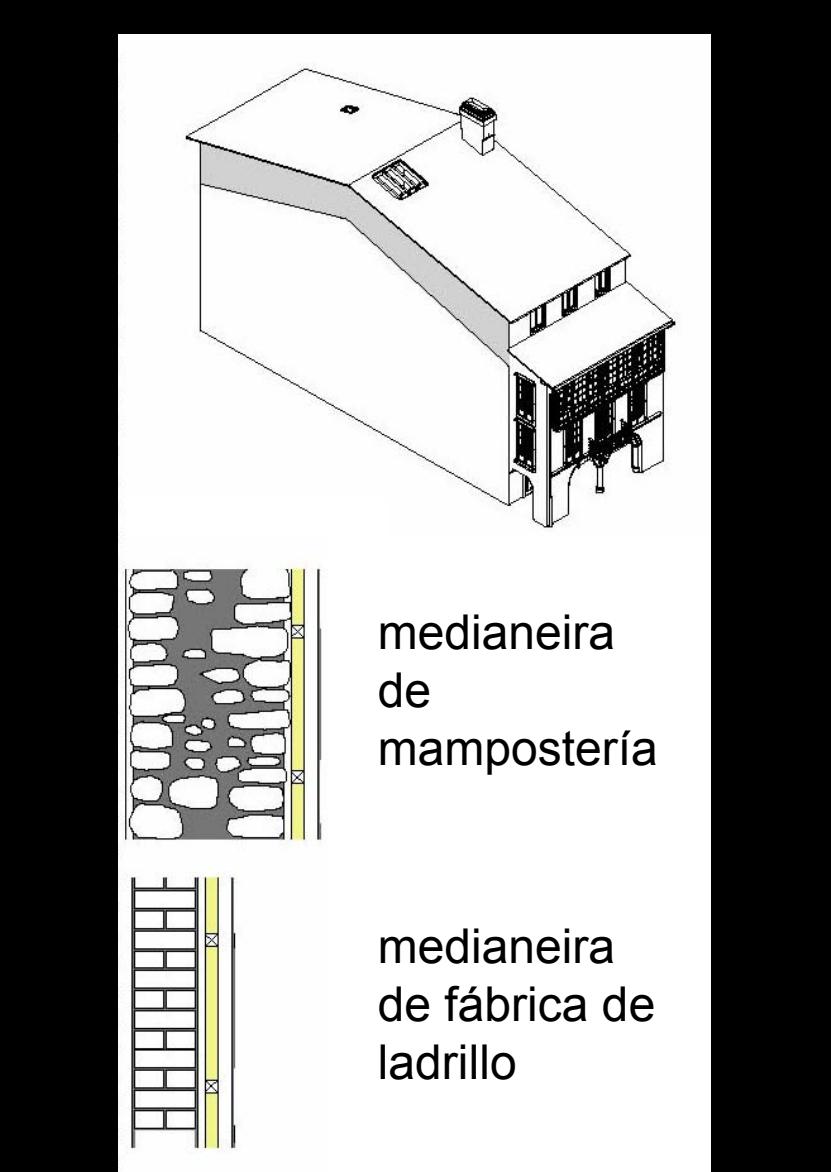

medianeira
exterior

medianeira
interior

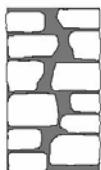
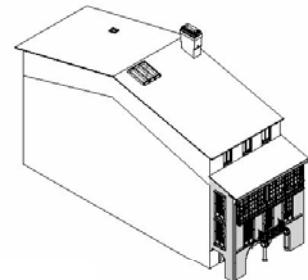
04 Un muro de pedra para
cada necesidade

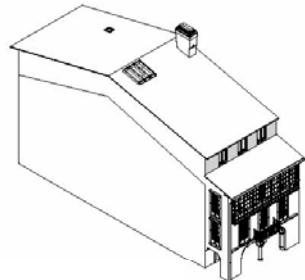

fachada ventilada
+ illamento térmico

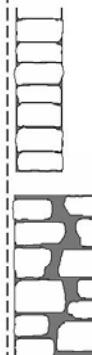
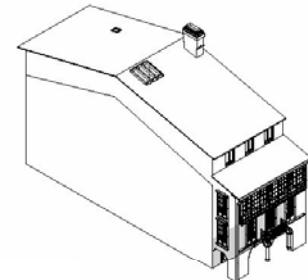
fachada principal

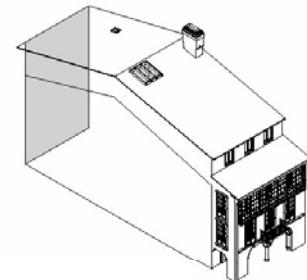
fachada retranqueada

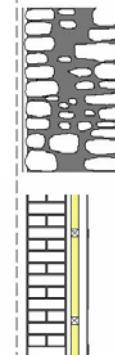
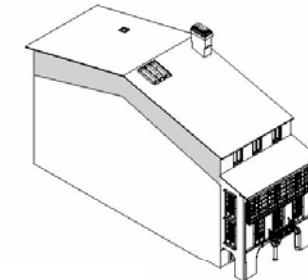
fachada soportal

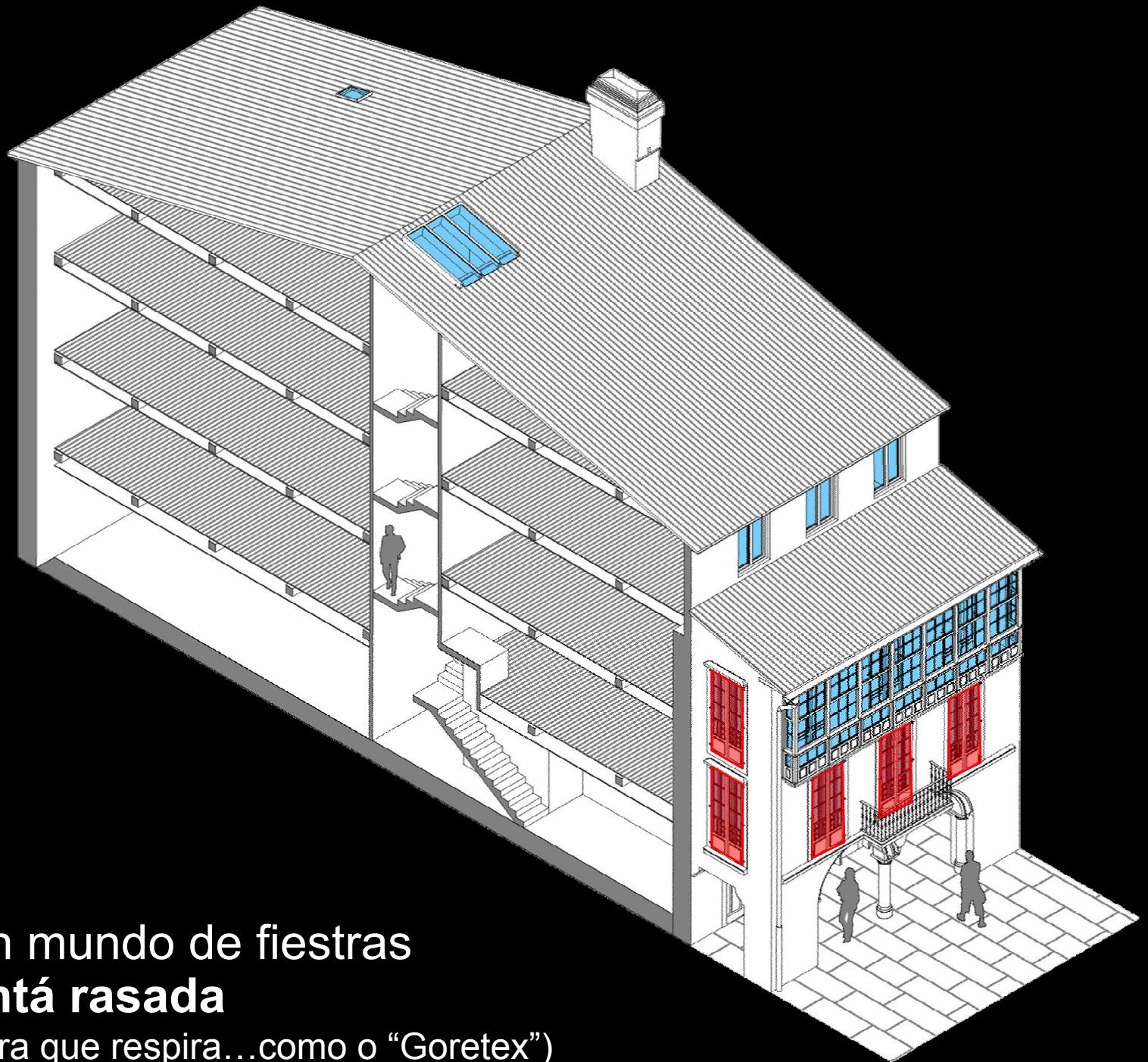

fachada interior

medianeira

06 Un mundo de fiestras
a ventá rasada
(a fiesta que respira... como o “Goretex”)

vidro de 4 mm enmasillado

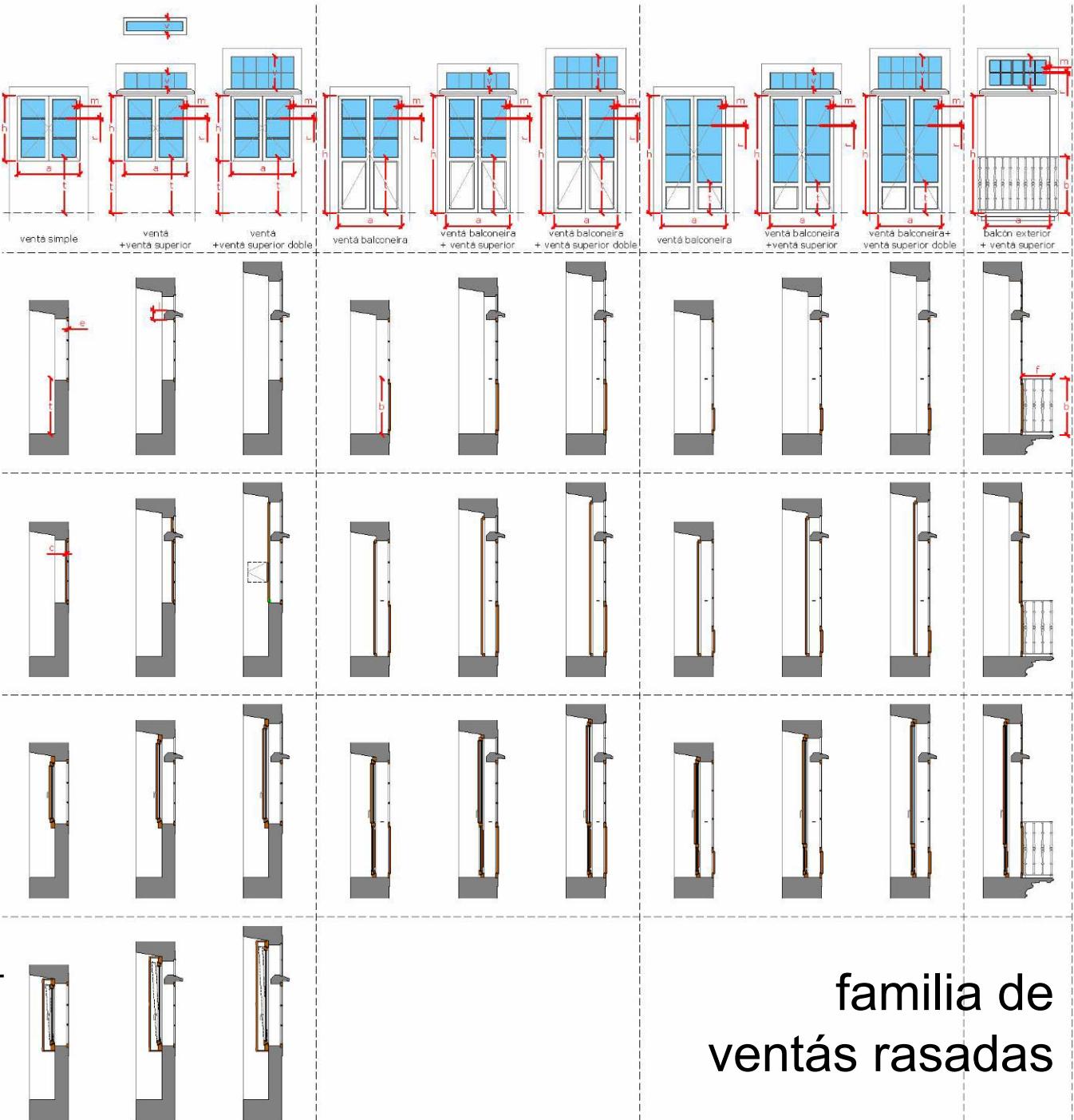

ventá triple

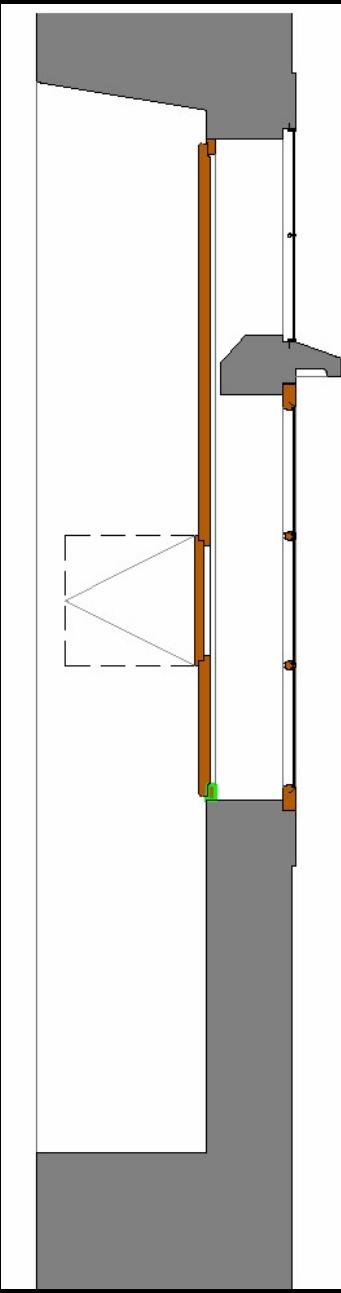
ventá doble

contraventás

ventá sinxela

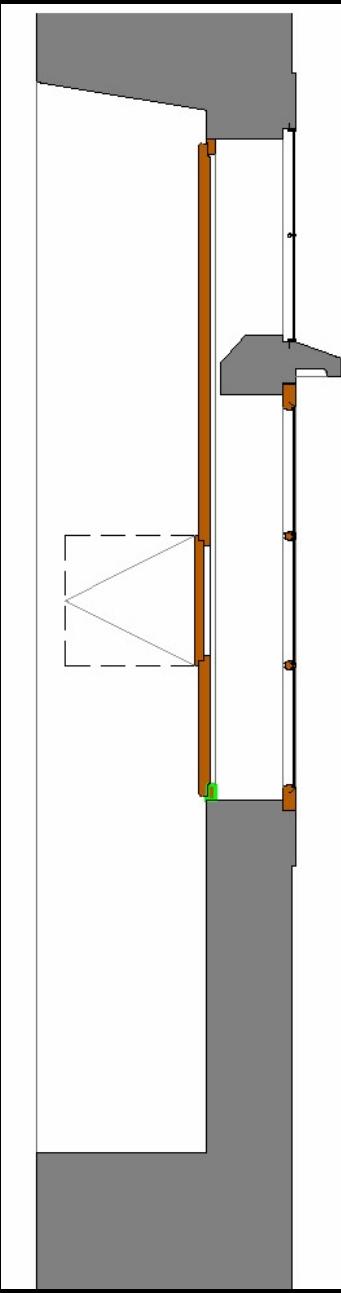

**familia de
ventás rasadas**

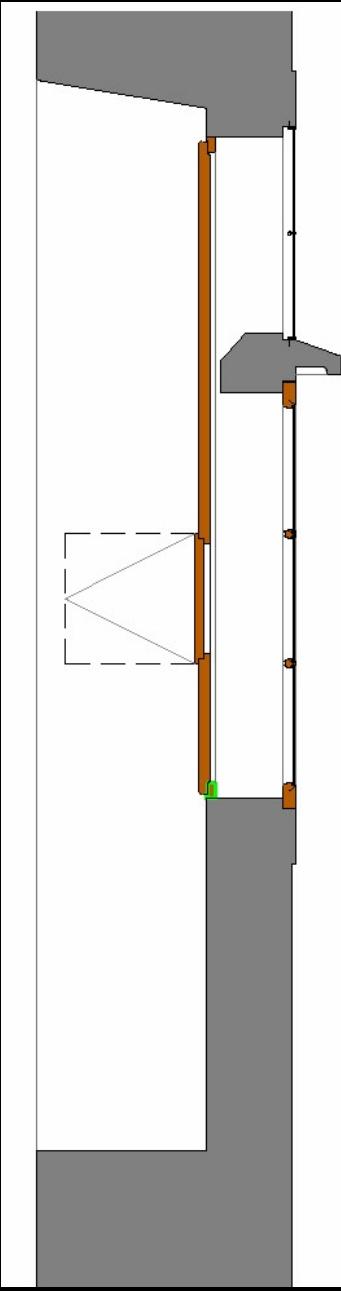
contraventá tradicional

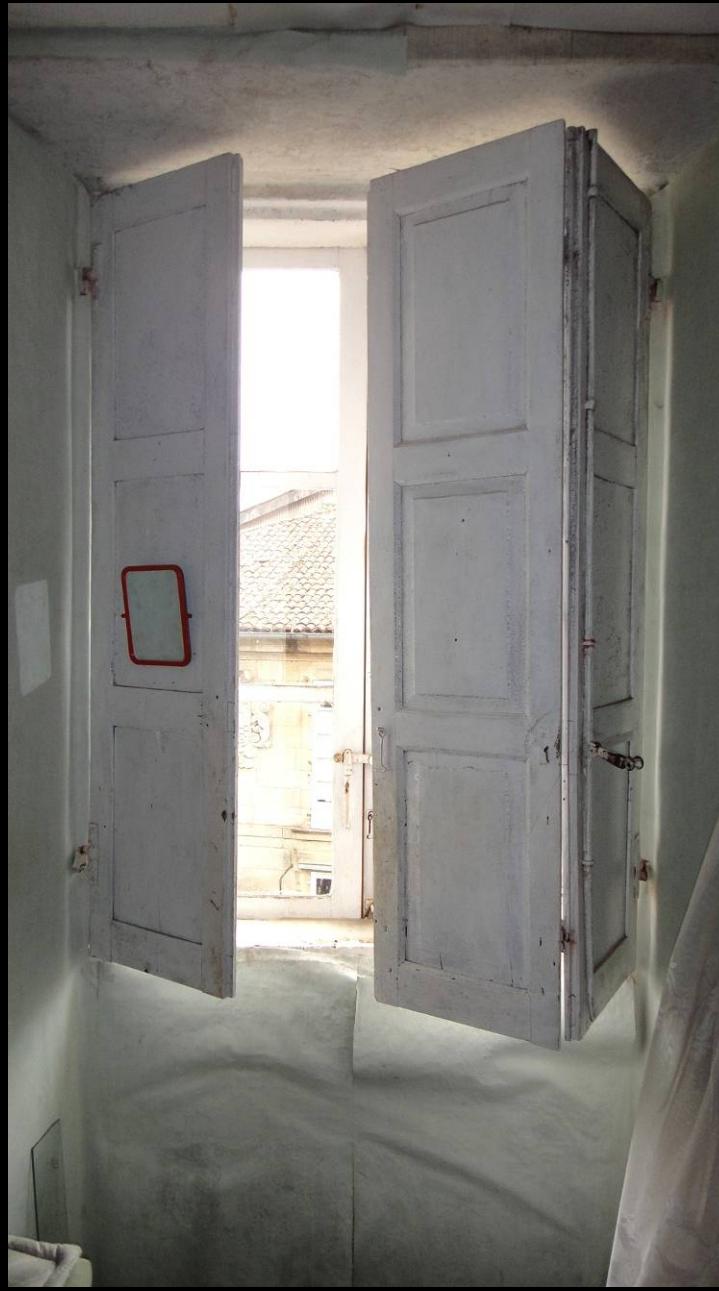

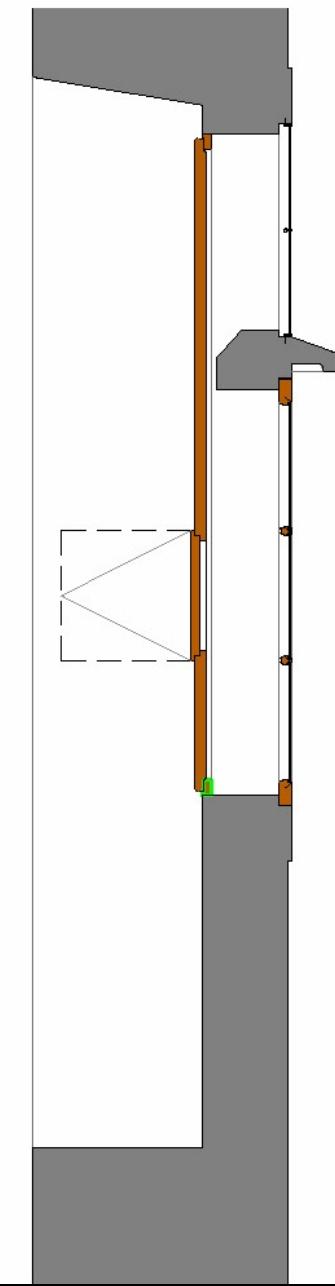
contraventá tradicional

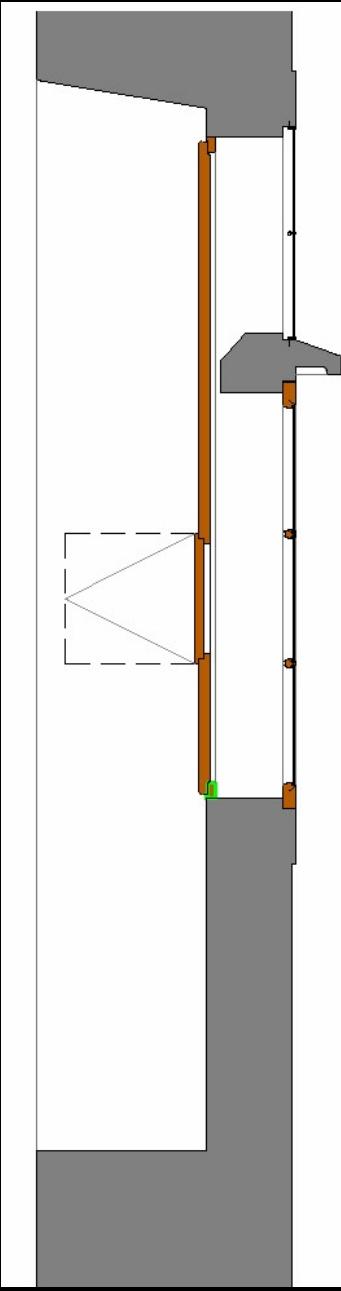
contraventá tradicional

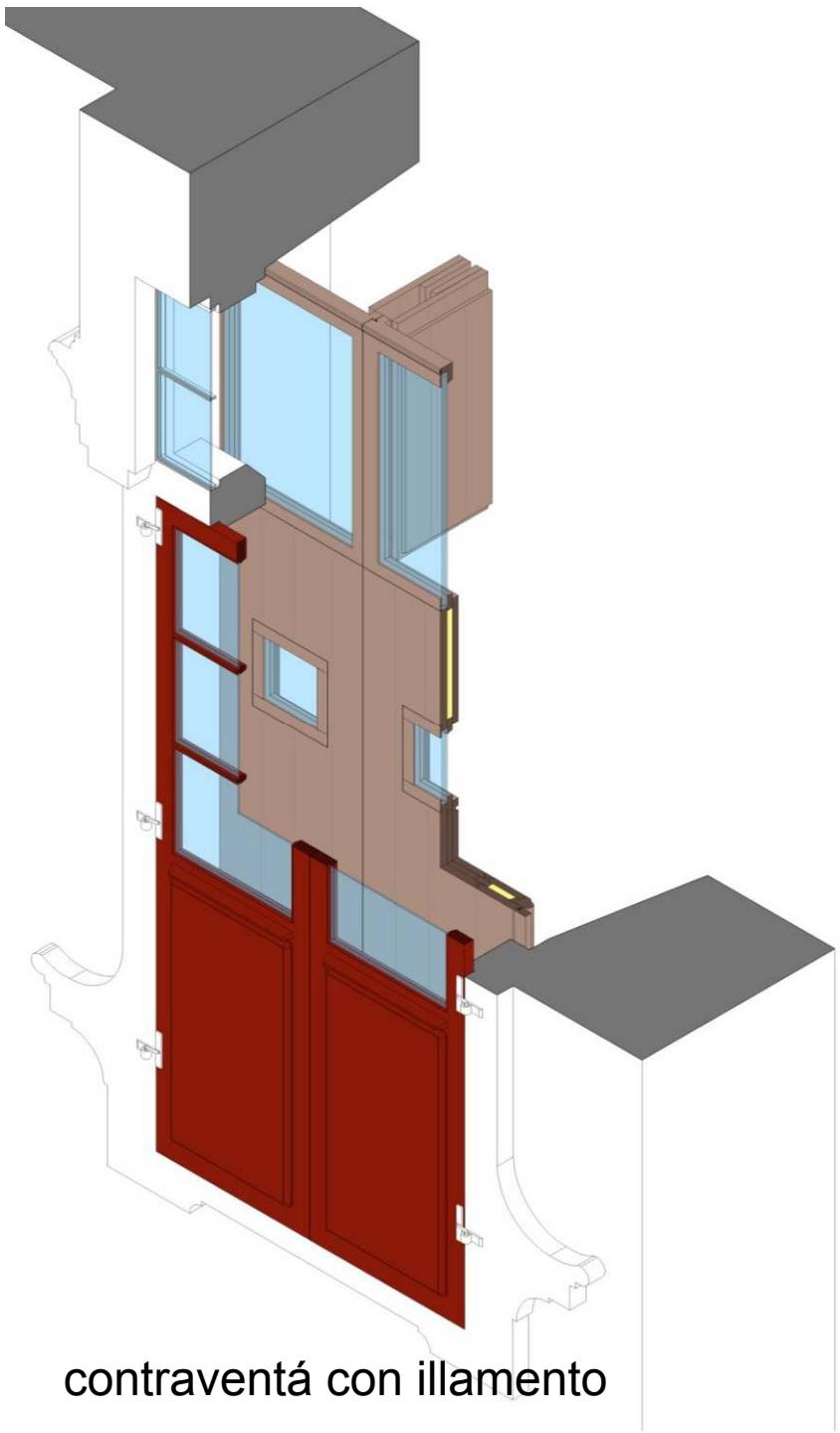
contraventá tradicional

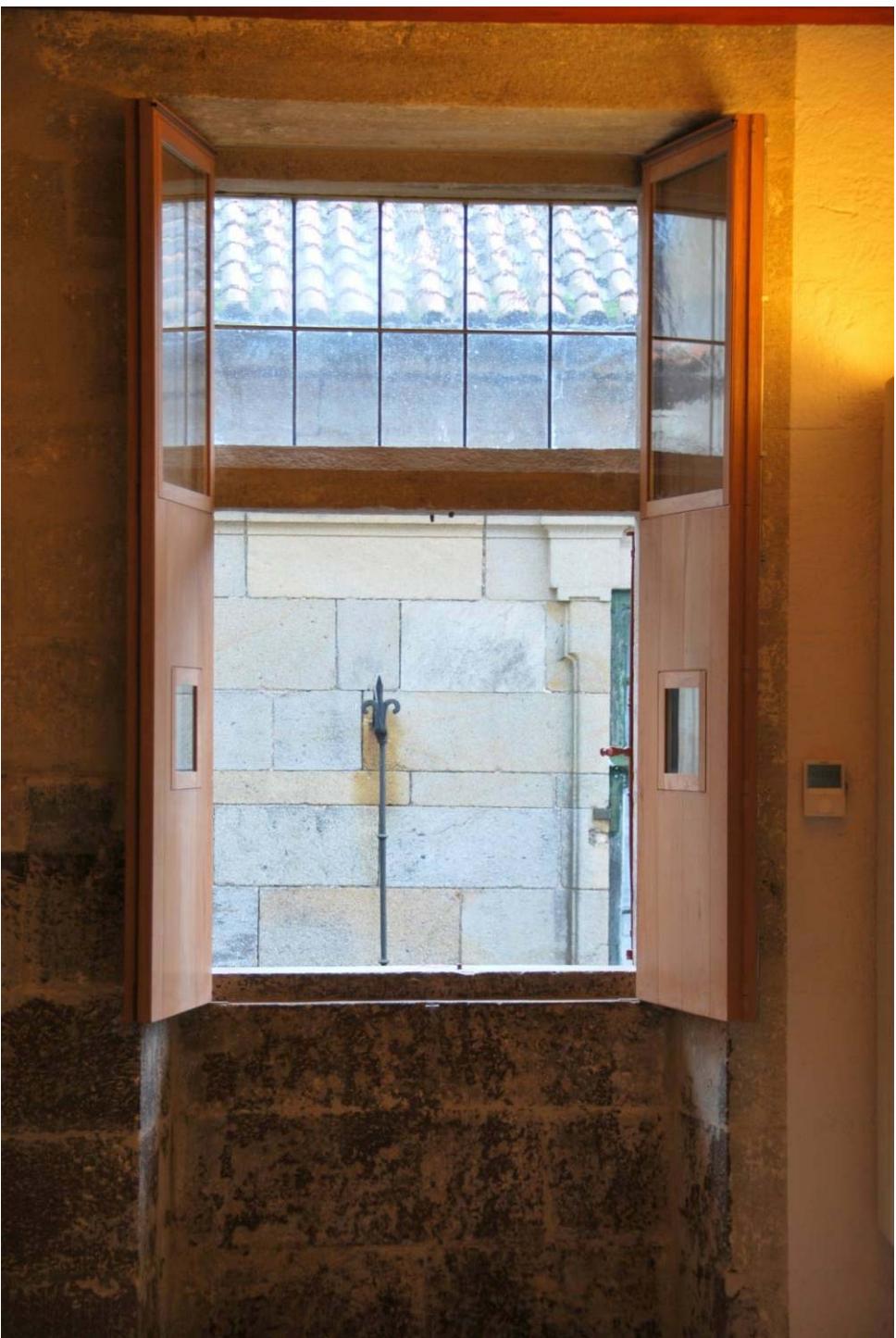

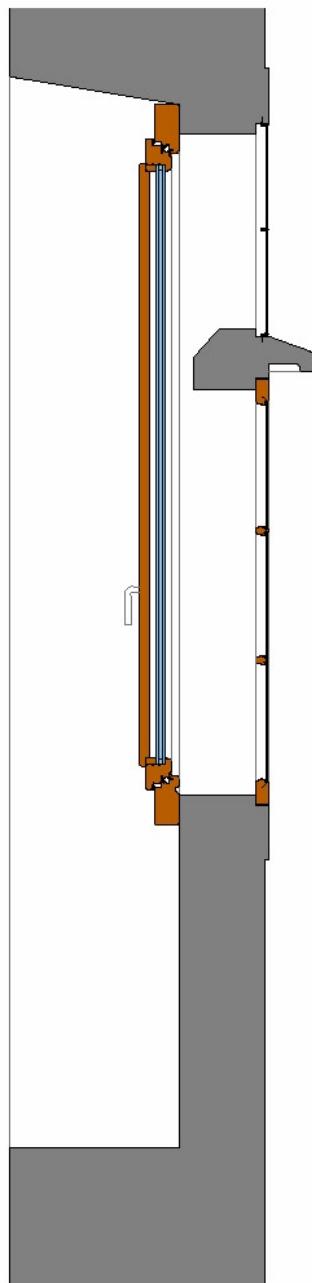
contraventá tradicional

contraventá con illamento

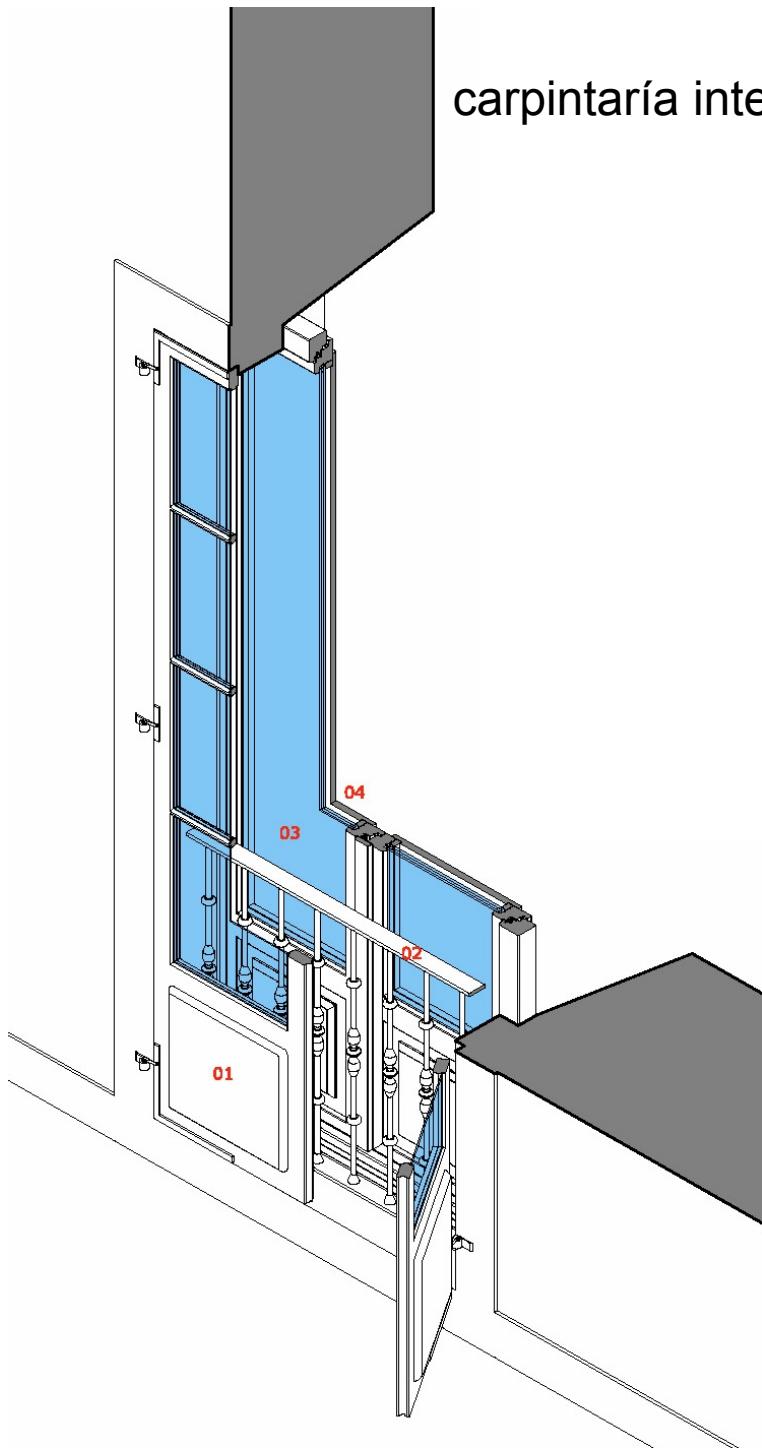

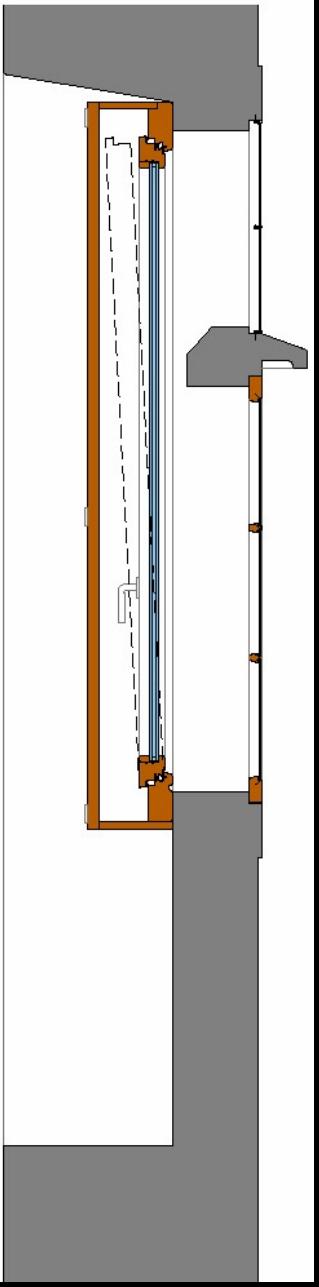
ventá doble

carpintería interior

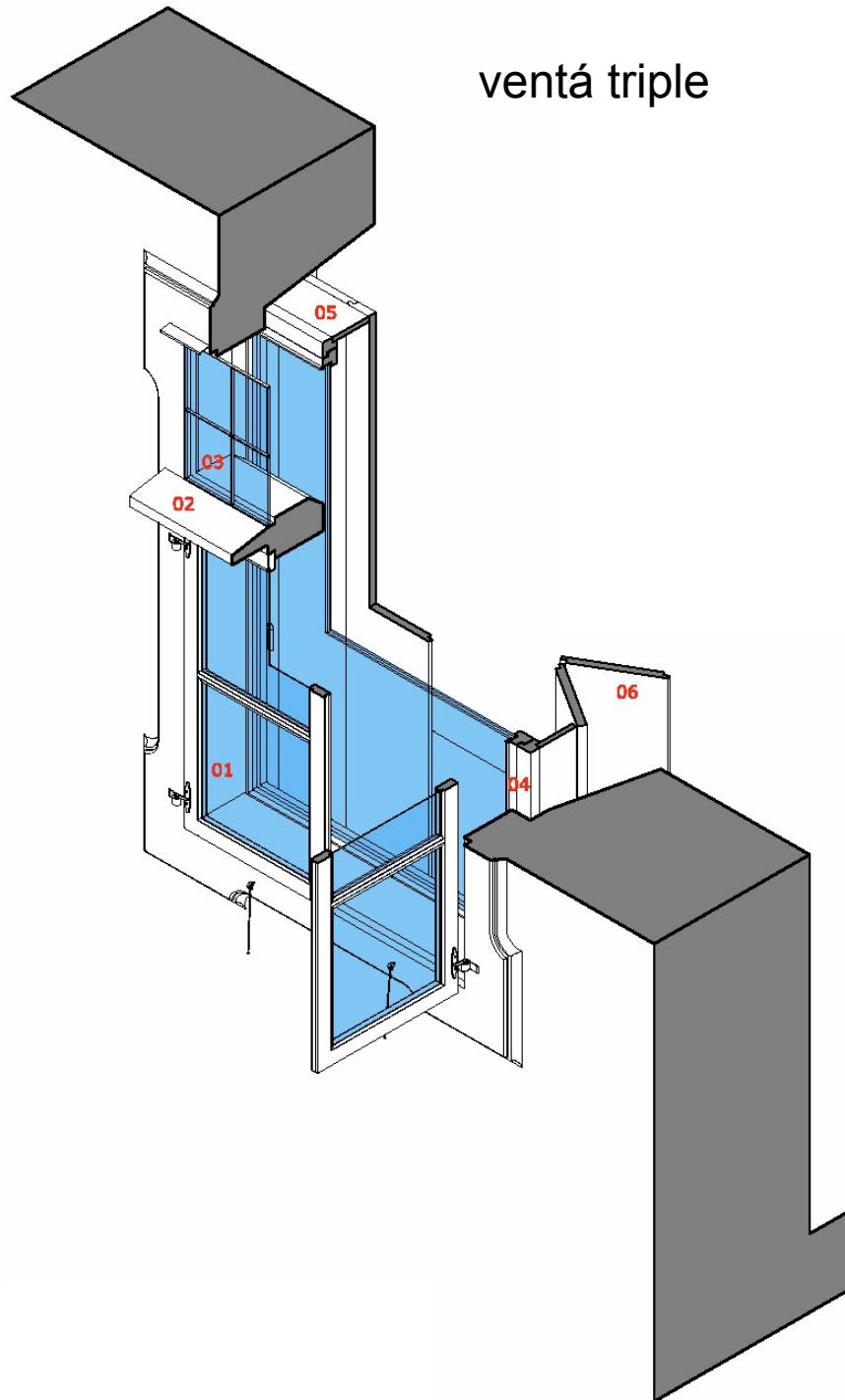

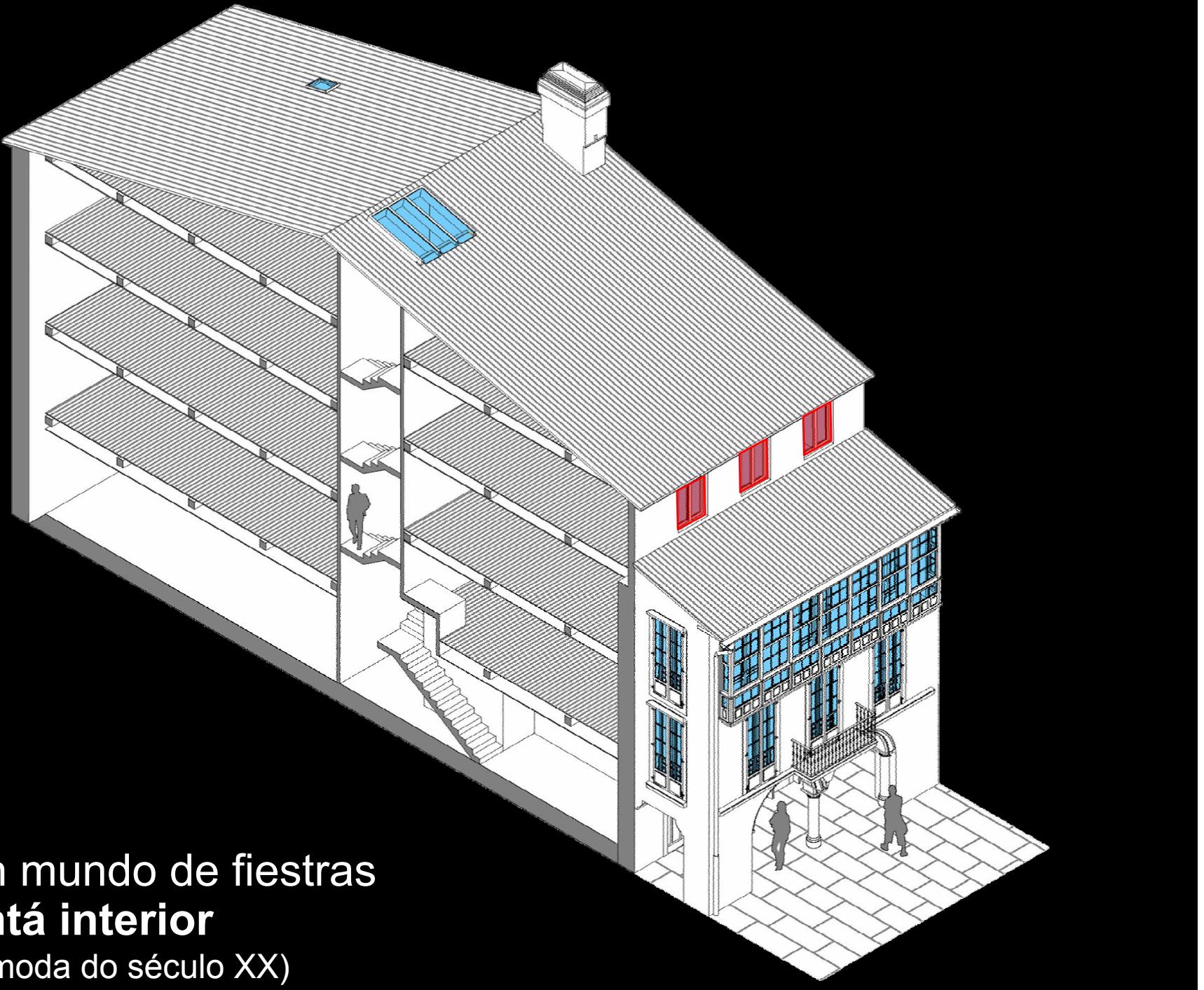

ventá triple

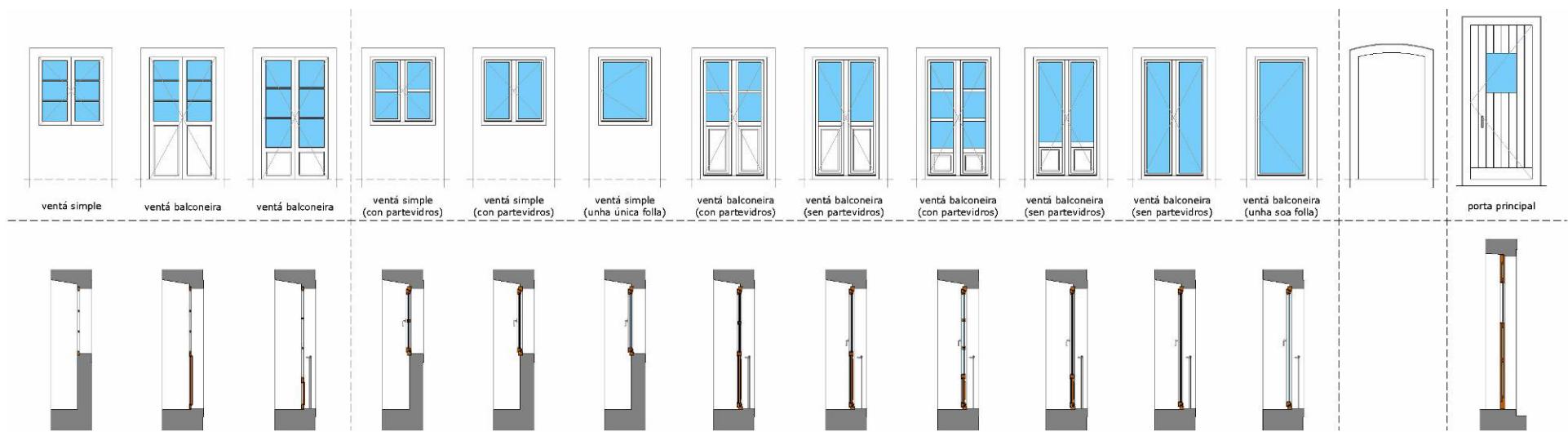
ventá triple

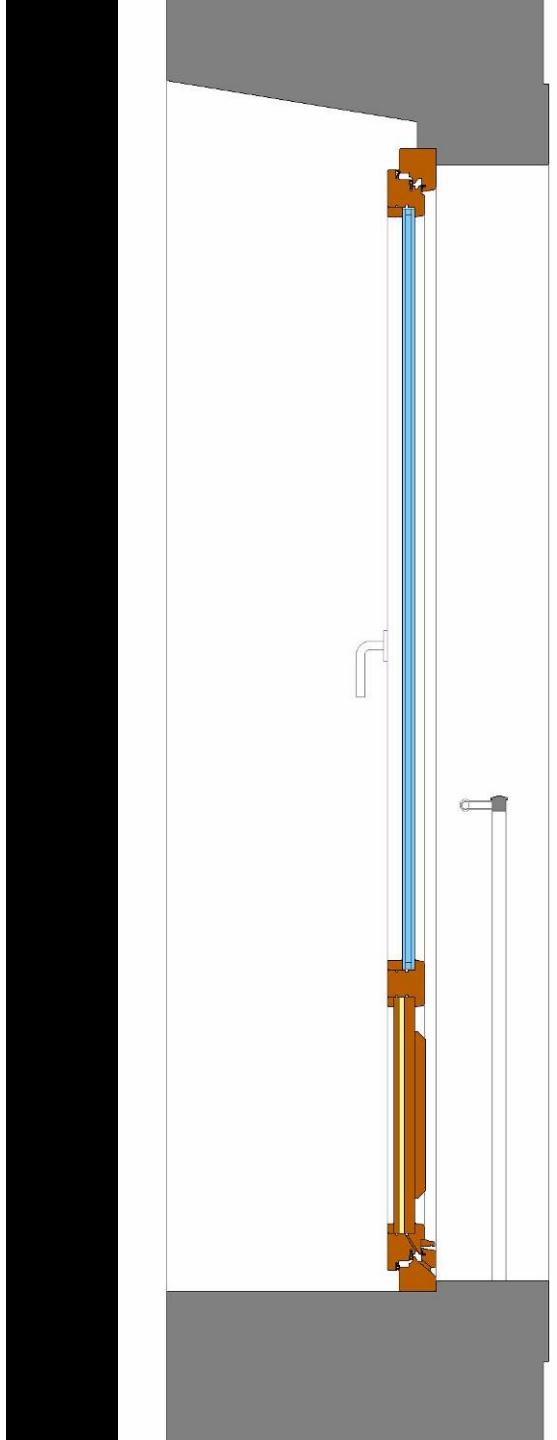

06 Un mundo de fiestras
a ventá interior
(unha moda do século XX)

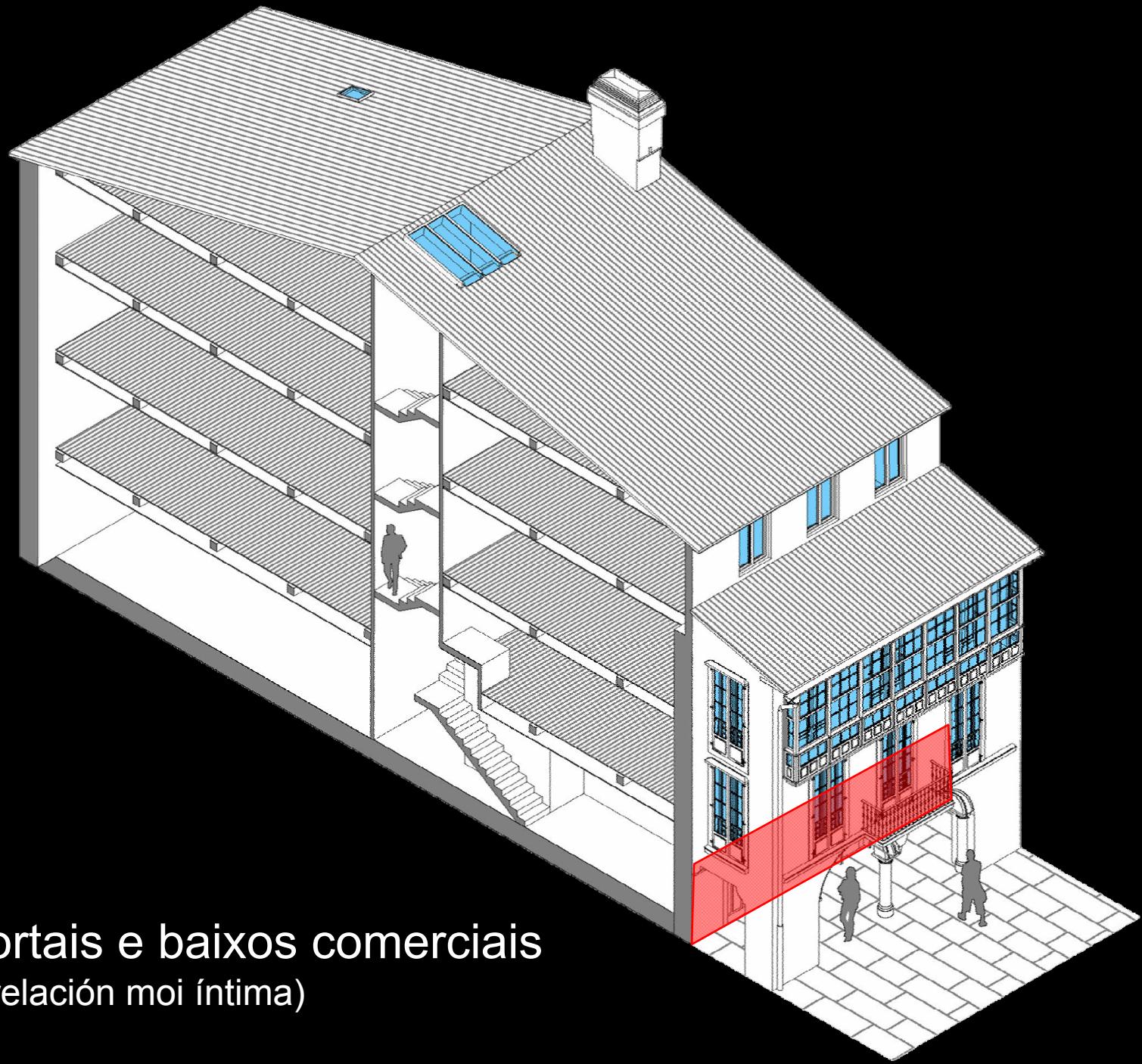

familia de
ventás interiores

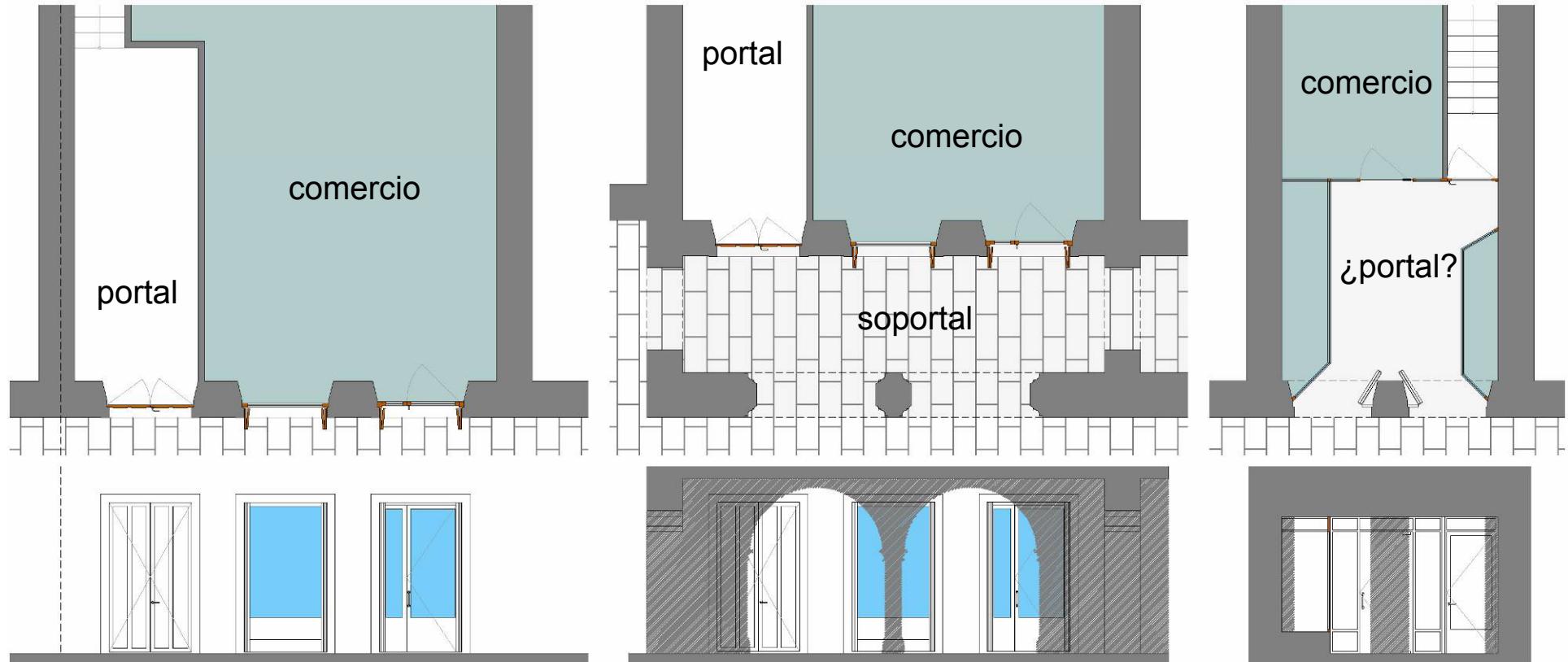

substitución de ventá interior

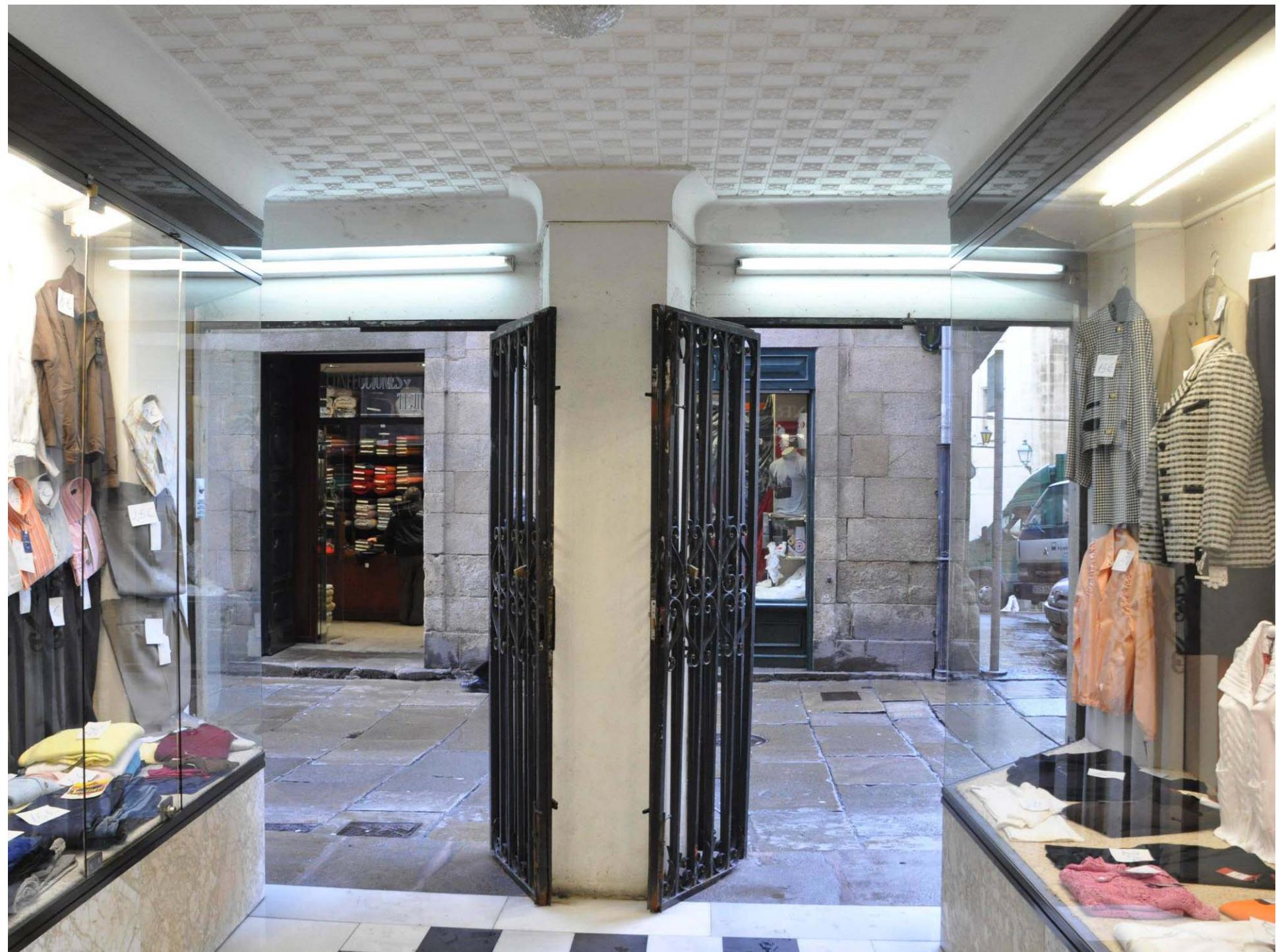

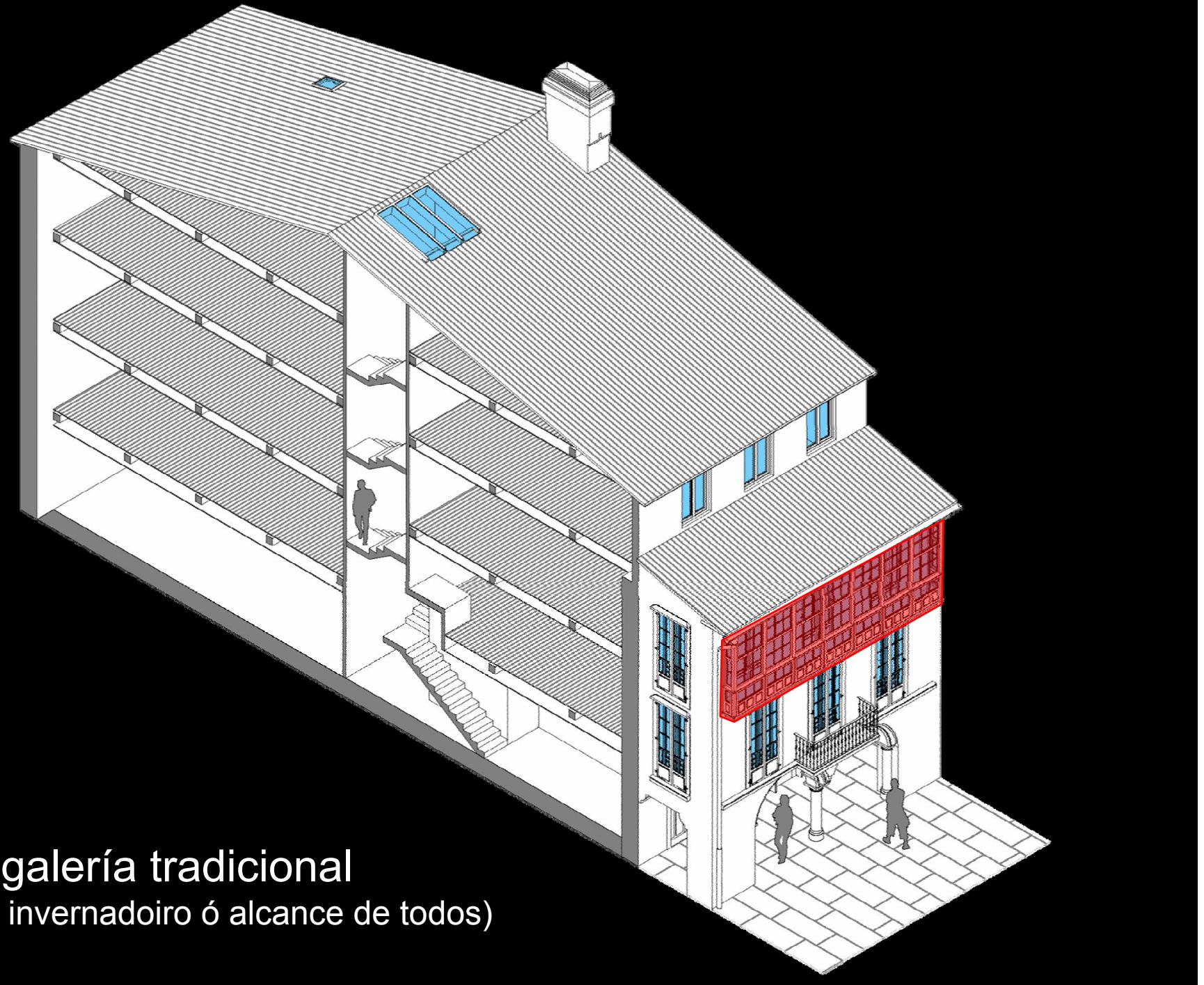
08 Portais e baixos comerciais
(unha relación moi íntima)

portais e baixos comerciais

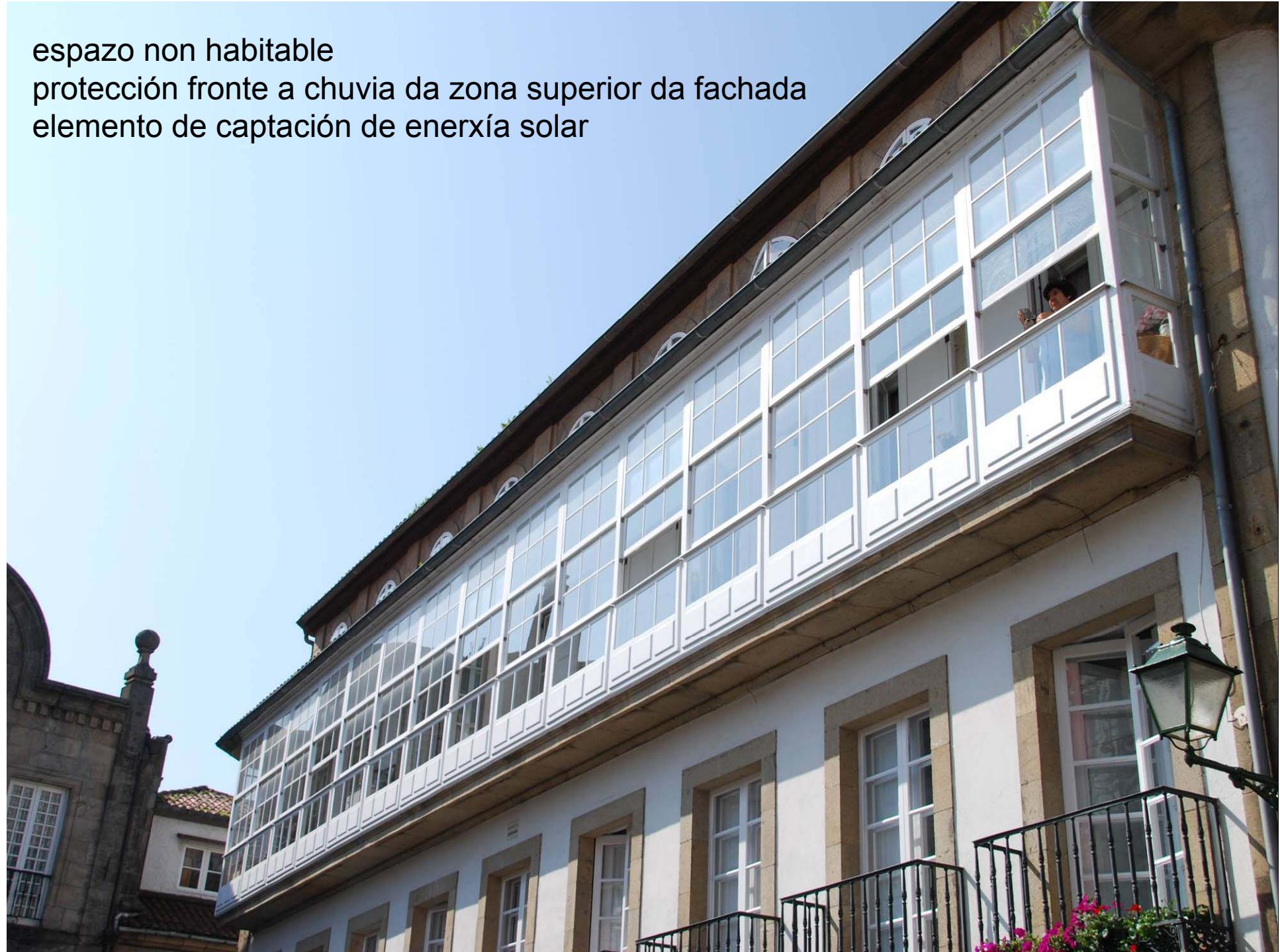
09 A galería tradicional
(efecto invernadoiro ó alcance de todos)

espazo non habitable

protección fronte a chuvia da zona superior da fachada

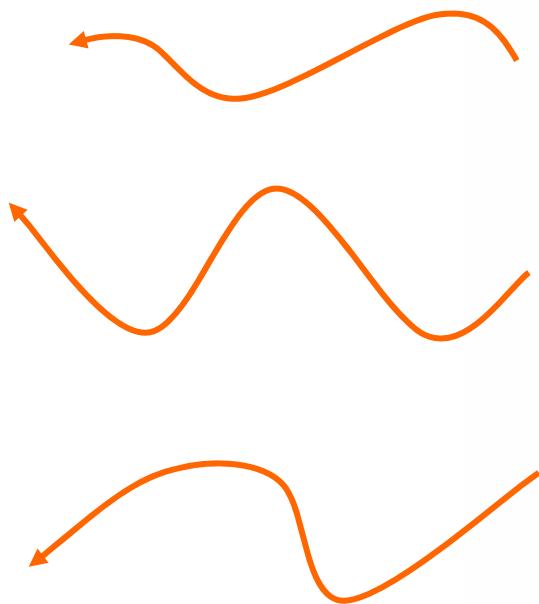
elemento de captación de enerxía solar

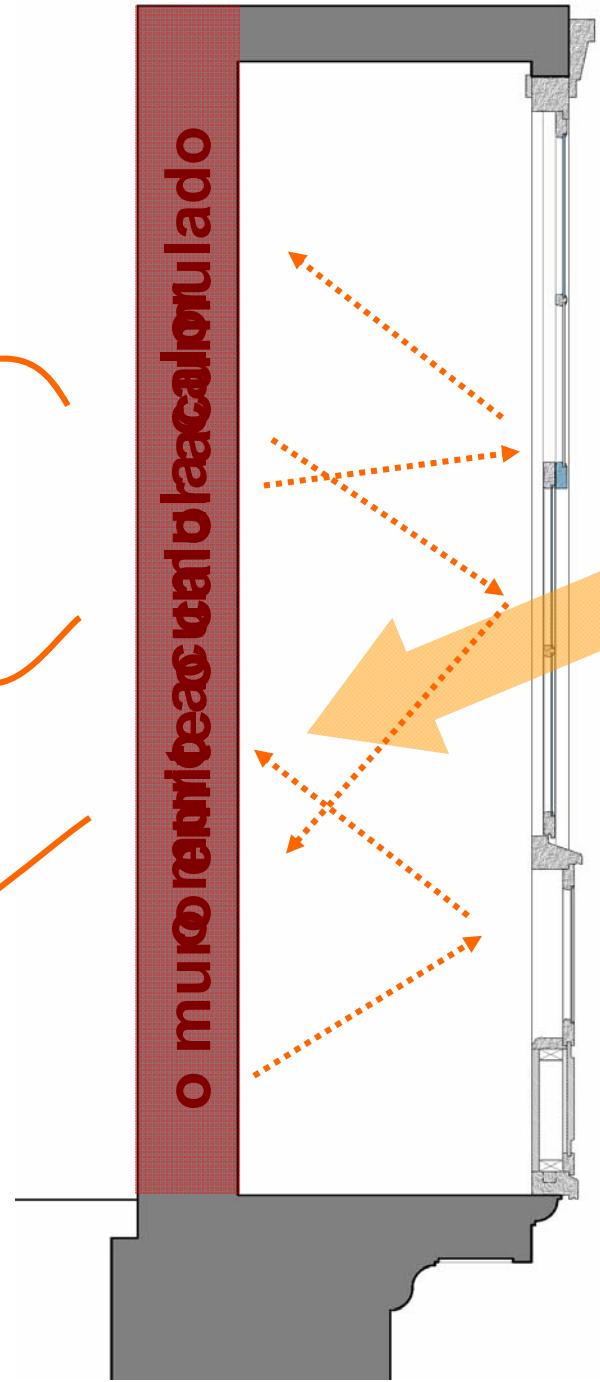

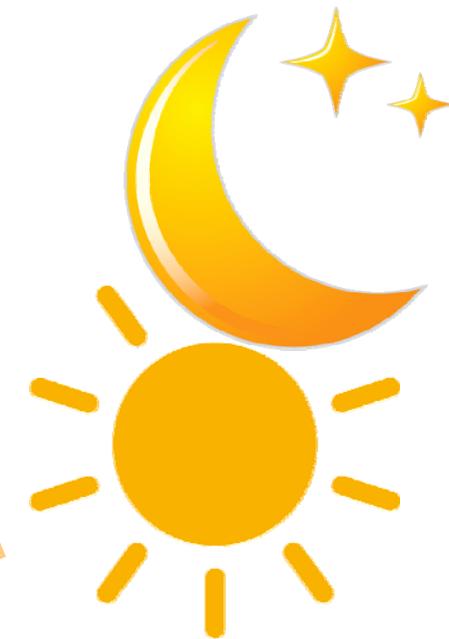
¿como funciona
unha **galería**?

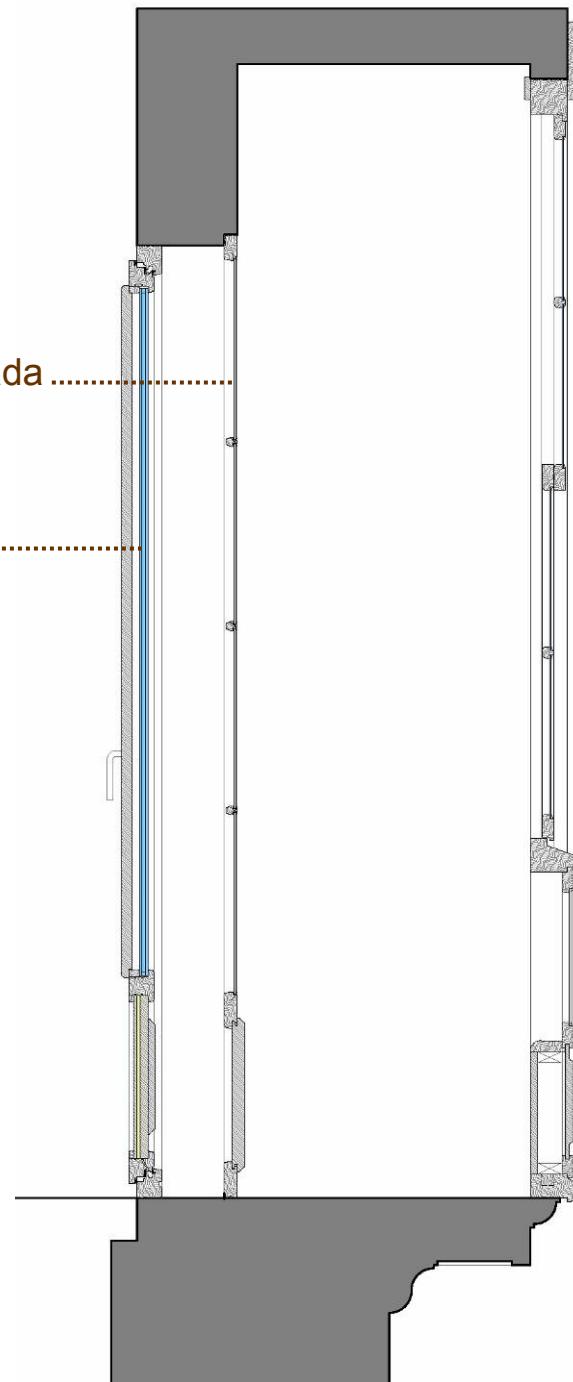
interior

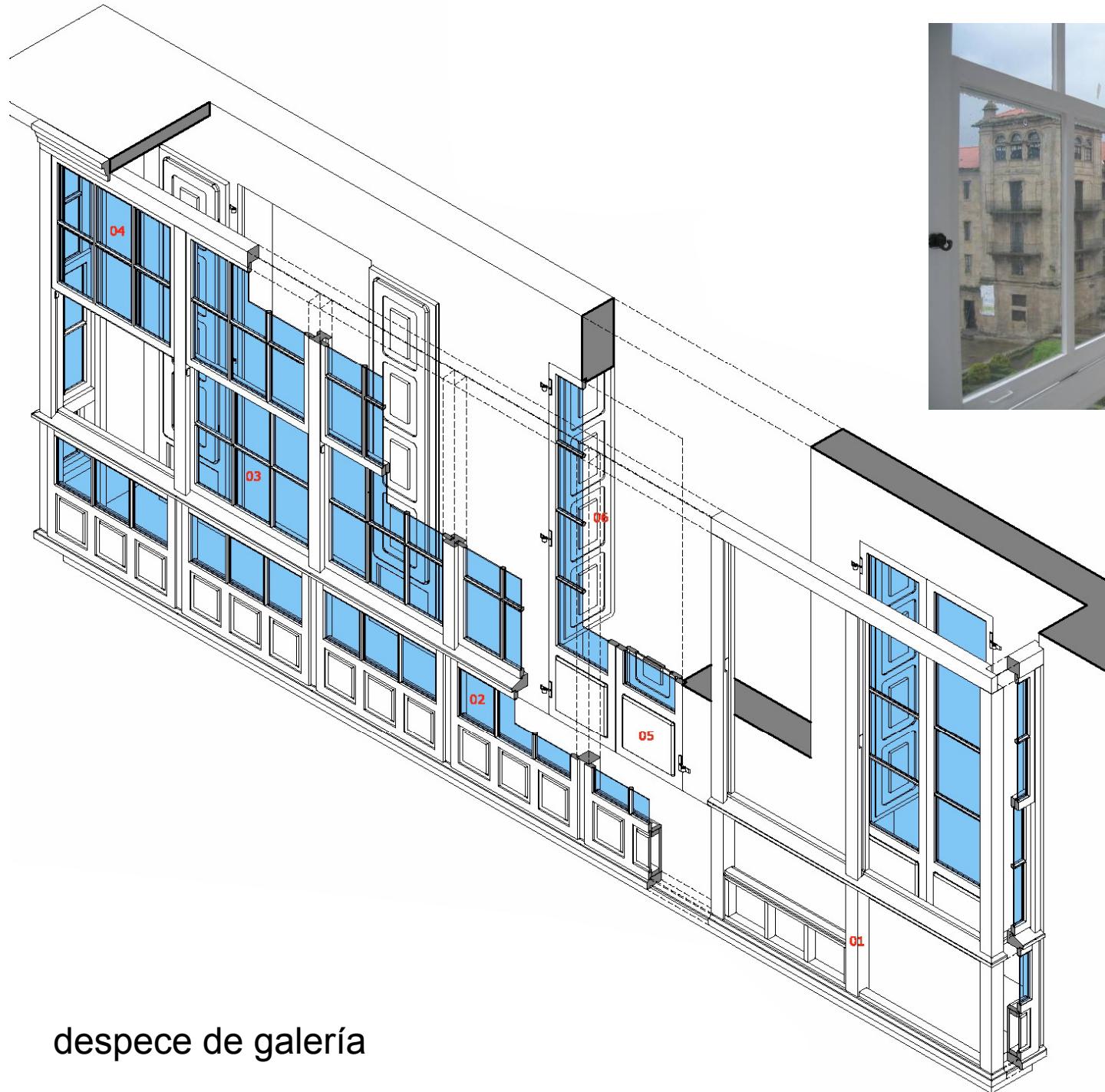

exterior

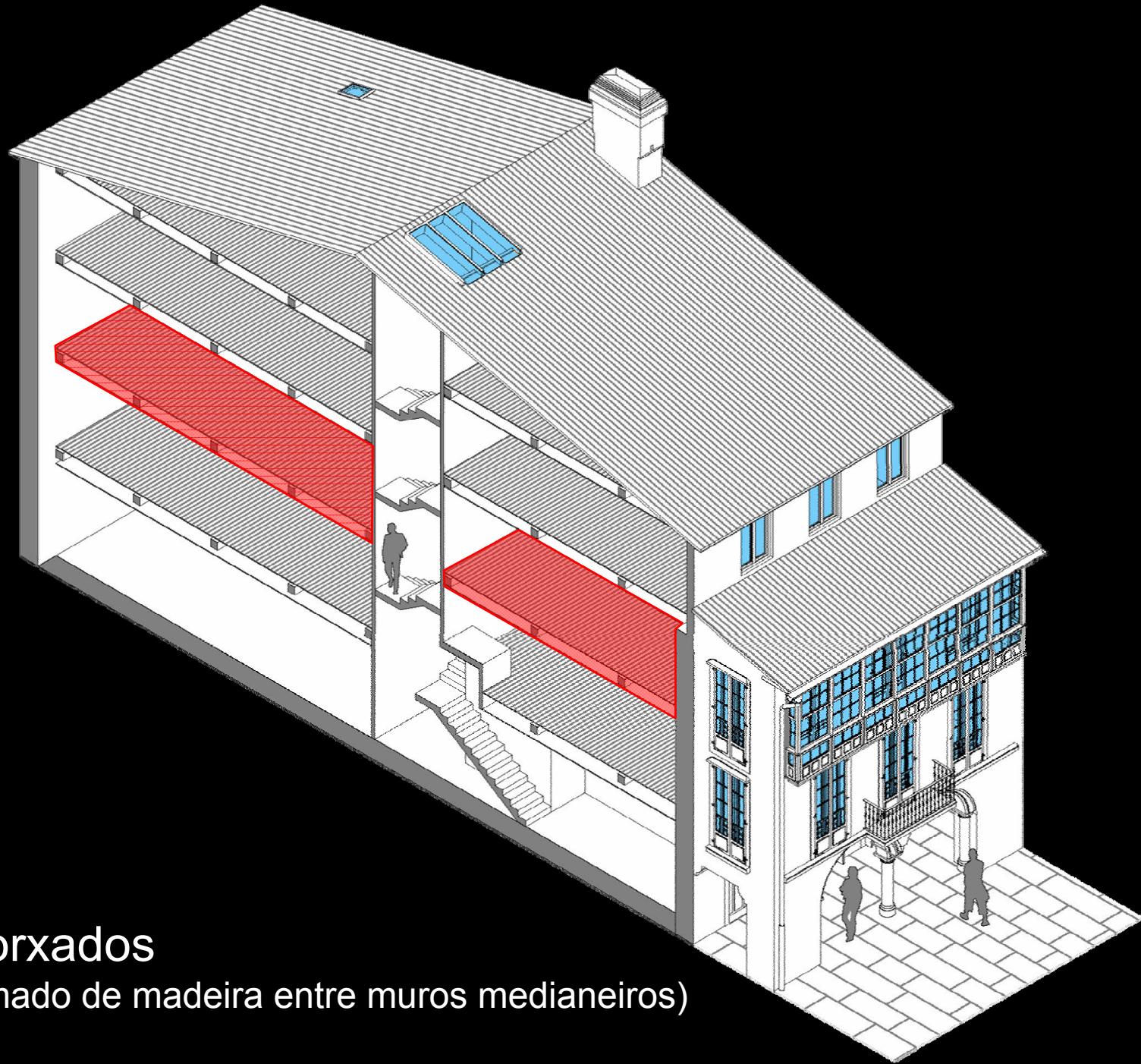

¿como funciona unha **galería**?

despece de galería

10 Forxados
(entramado de madeira entre muros medianeiros)

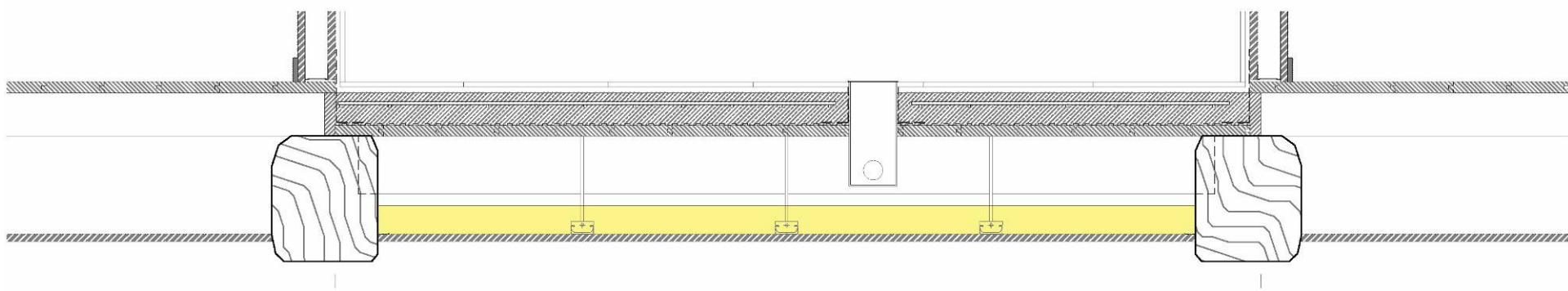

illamento térmico no forxado do baixocuberta

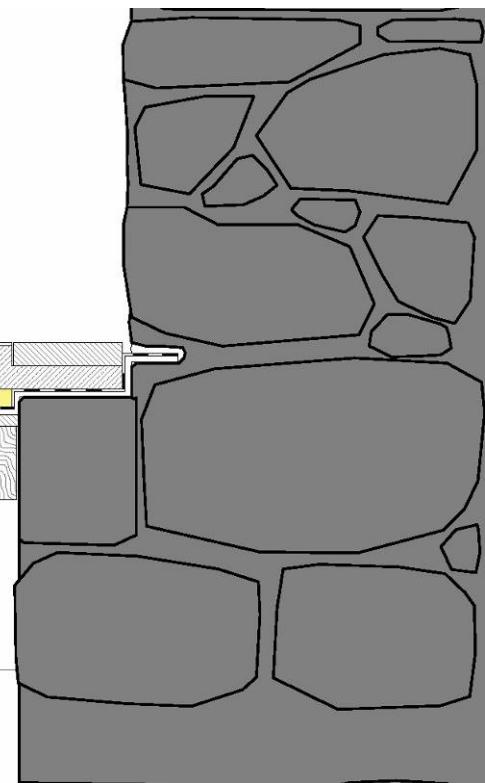
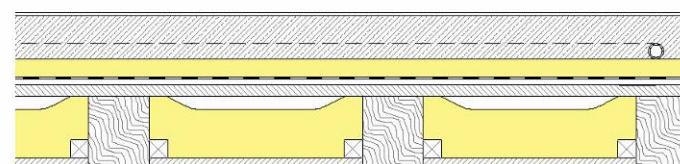
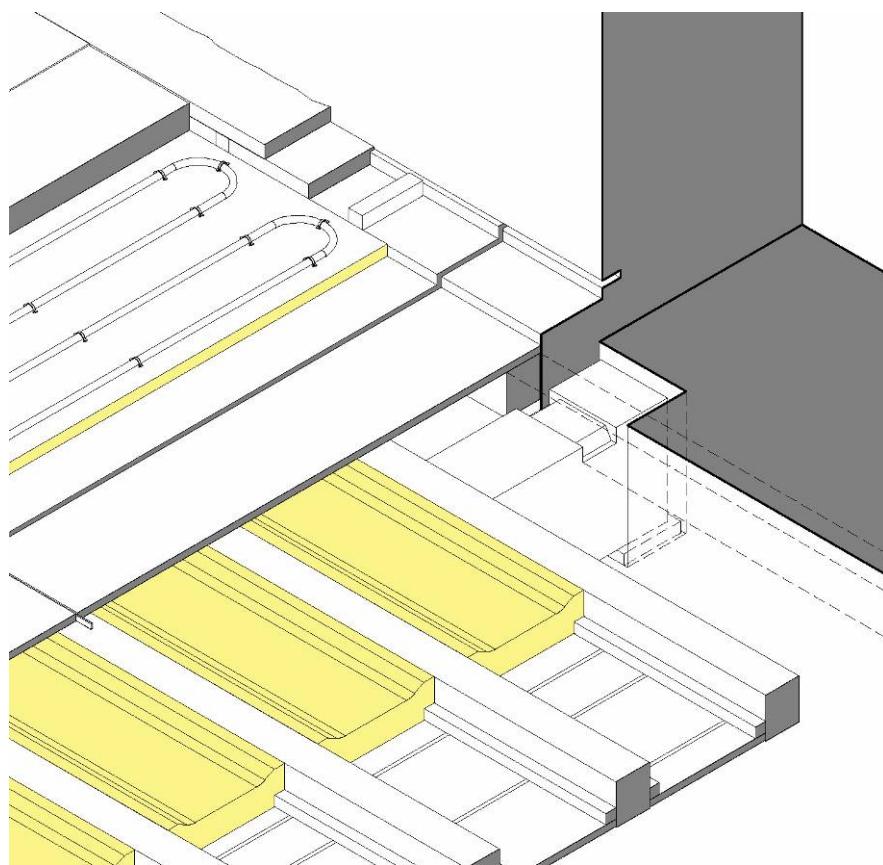

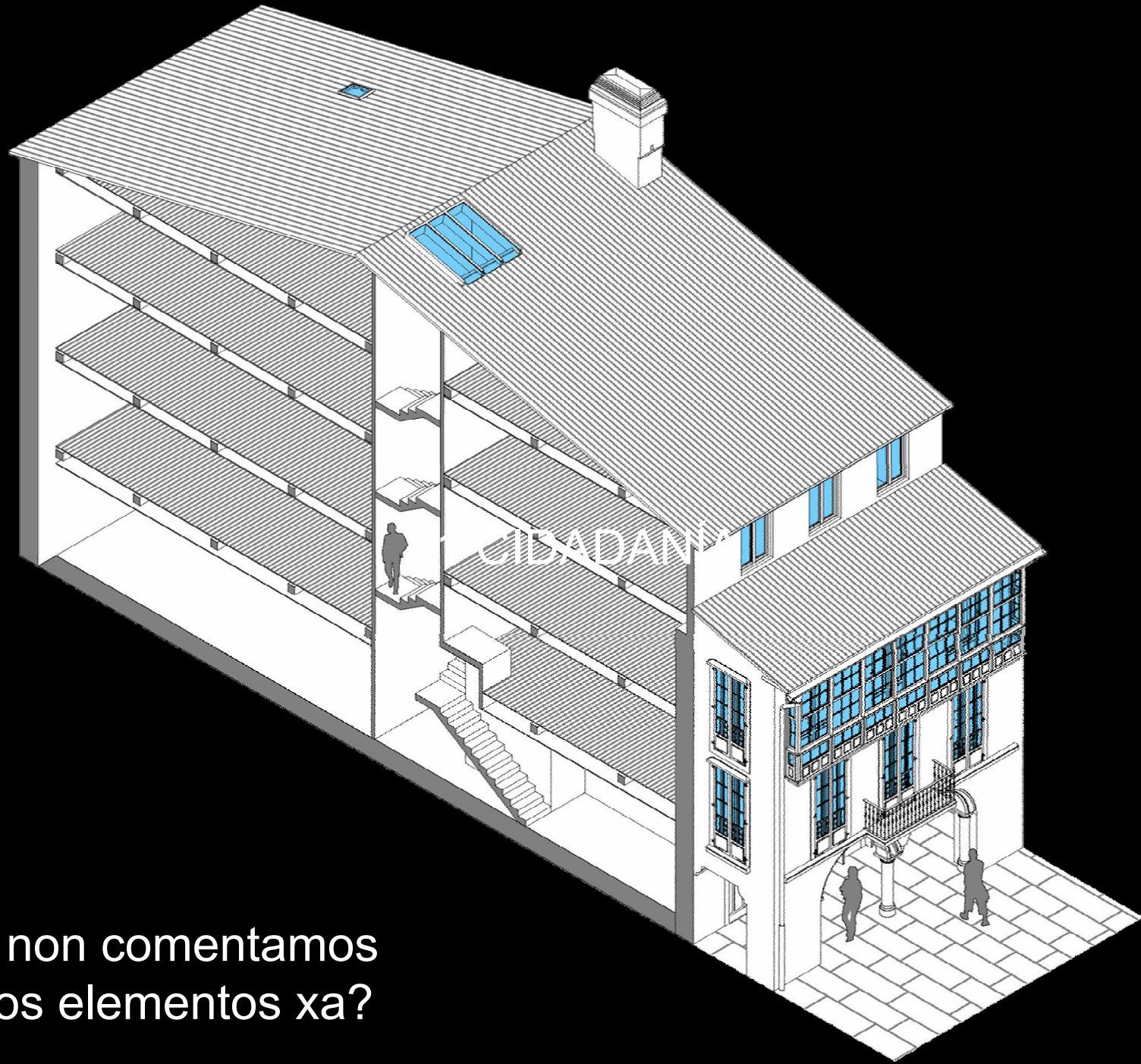
forxado
convencional

forxado cuarto
húmido con illamento

forxado
convencional

forrado con solo radiante

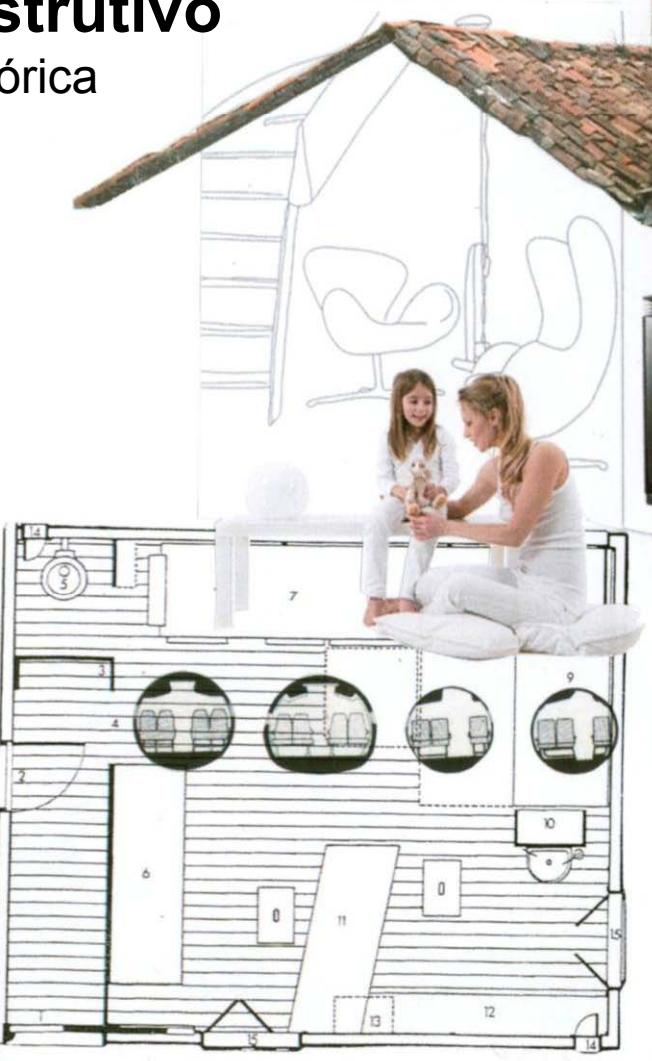
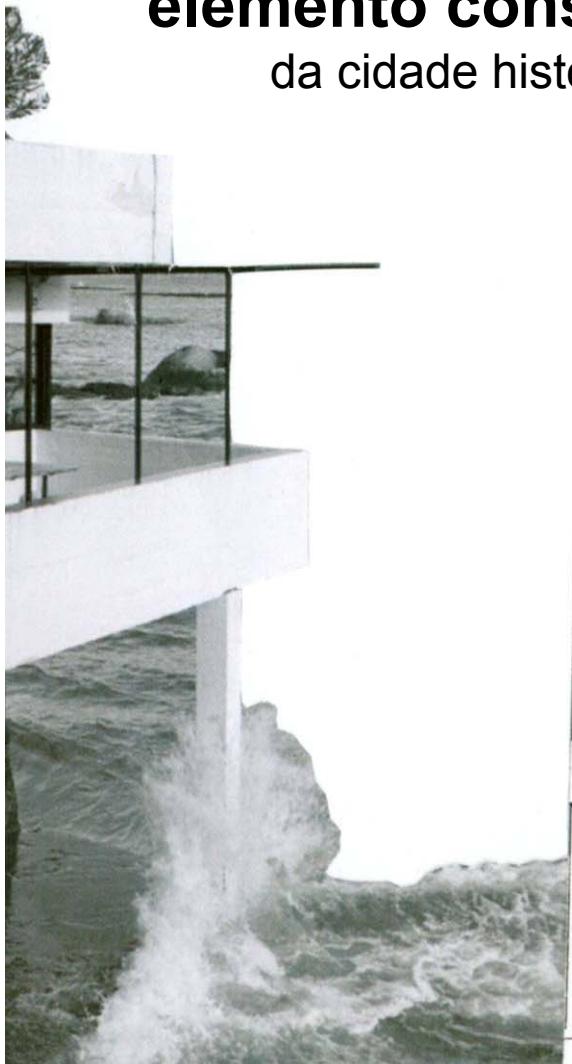

¿Pero non comentamos
todos os elementos xa?

o cidadán como principal elemento construtivo

da cidade histórica

Compostela

¡Rehabilita con enerxía!

Conferencia 1.1.

“O catálogo de protección das Arquitecturas e elementos
construtivos da cidade histórica de Santiago”

Adrián Martín Prieto. Arquitecto en Aestudio Arquitectura
www.aestudio.es

